



**MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII**

**GHID METODOLOGIC DE ELABORARE
A PROCEDURII DE EVALUARE ÎN VEDEREA
ATRIBUIRII CALIFICĂRII**

Chișinău, 2020

GHID METODOLOGIC DE ELABORARE A PROCEDURII DE EVALUARE ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Elaborat de:

Grupul de lucru, constituit prin ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 231/2019 pentru elaborarea *Ghidului metodologic privind procedura de evaluare a calificărilor*.

1. Gherștega Tatiana, șef Direcție Cadrul național al calificărilor, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
2. Condruș Viorica, consultant principal, Direcția Cadrul național al calificărilor, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
3. Plamadeala Valentina, consultant principal, Direcția Învățământ profesional tehnic;
4. Vasiliev Maria, dr., conf.univer., șef Departament Formare continuă cadre didactice, Universitatea Tehnică a Moldovei;
5. Ciupercă Rodion, dr., conf.univer., șef Departament Ingineria fabricației, Universitatea Tehnică a Moldovei;
6. Popov Alina, dr., conf.univer., formator, Departament Formare continuă cadre didactice, Universitatea Tehnică a Moldovei;
7. Griza Ina, director Centrul Metodic pentru Învățământ, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;
8. Ursu Andrei, profesor, grad didactic I, grad managerial II, Școala Profesională nr. 3, mun. Chișinău;
9. Zapanovici Galina, coordonator evaluare, Proiectul Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică în Moldova, Asociația Educație pentru Dezvoltare (AED).
10. Vartic Aurelia, coordonator calificări și evaluare, Proiectul Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică în Moldova, Asociația Educație pentru Dezvoltare (AED).

Consultat cu: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Comitetele sectoriale pentru formare profesională, Camera de Comerț și Industrie, scr. Nr. 03/3-09/5746 din 17.10.2019.

Instituțiile de învățământ superior: scr. Ministerului Educației, Culturii și Cercetării Nr. 03/3-09-5785 din 18. 10. 2019.

Instituțiile de învățământ profesional tehnic: scr. Ministerului Educației, Culturii și Cercetării Nr. 03/3-09- 5785 din 18.10.2019.

Pilotat pe parcursul anului 2020, conform ordinului Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1618 din 10.12.2019.

Discutat în cadrul Meselor rotunde „Dezvoltarea platformei de dialog piața muncii - formarea profesională: roluri, perspective și impact”, OMECC nr. 578 din 23.06.2020 și „Dezvoltarea platformelor de comunicare: piața muncii - formarea profesională în cadrul sectorului de construcții”, OMECC nr. 1321 din 25.11.2020.

Avizat prin Decizia Consiliului Național pentru Calificări, Proces verbal nr. 5 din 21 decembrie 2020.

Aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1442 din 23.12.2020.



Ministerul Educației, Culturii
și Cercetării al Republicii Moldova

ORDIN

23.12.2020 nr. 1442

mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea
Ghidului metodologic de elaborare
a procedurii de evaluare a calificărilor**

În temeiul art. 66 și 97 din Codul educației nr. 152/2014 și în scopul executării Hotărârii Guvernului nr. 1016/2017 cu privire la aprobarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova,

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul metodologic de elaborare a procedurii de evaluare în vederea atribuirii calificării, conform Anexei.
2. Direcția Cadrul național al calificărilor (dna Tatiana Gherștega):
 - 2.1. va aduce la cunoștință tuturor actorilor interesați prevederile prezentului ordin, prin plasarea acestuia pe pagina web oficială a ministerului;
 - 2.2. va acorda ajutor metodologic în implementarea prevederilor prezentului Ghid persoanelor implicate în procesul de elaborare a procedurilor de evaluare în vederea atribuirii calificării.
3. Controlul asupra executării prezentului ordin mi-l asum.

Lilia POGOLȘA,
Ministru

Tatiana Gherștega, 022-210376
Viericia Cendras, 023-234500

GHID METODOLOGIC DE ELABORARE A PROCEDURII DE EVALUARE ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

GLOSAR

Accesibilitate – asigurarea faptului că toți candidații pot participa la evaluarea calificării, indiferent de circumstanțele lor personale și nu exclude sau discriminează grupurile de persoane pe criterii de gen, vârstă, origine etnică, cultură, mediu de reședință etc.;

aptitudine - capacitatea de a aplica cunoștințe și de a utiliza know-how pentru a duce la îndeplinire sarcini și a rezolva probleme. În contextul EQF, aptitudinile sunt descrise ca fiind cognitive, implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative, sau practice, implicând dexteritatea manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente;

atribuție – ansamblu de sarcini de lucru identice, necesare realizării unei ocupații/unui proces de muncă dintr-un anumit domeniu ocupațional, care implică cunoștințe, experiență, competențe adecvate și responsabilitate pentru îndeplinirea lor în termen și la un nivel calitativ stabilit;

Cadru național al calificărilor – instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii, care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale ale calificărilor și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și cu societatea civilă;

calificare – rezultat formal al procesului de evaluare și validare, cu recunoașterea oficială a valorii rezultatelor individuale printr-un act de studii (diplomă, certificat), care confirmă că persoana a obținut rezultatele învățării la anumite standarde și/sau are competența necesară de a desfășura o activitate într-un anumit domeniu de muncă;

certificarea calificării – proces de validare formală a rezultatelor învățării în urma unei proceduri standard de evaluare;

certificarea rezultatelor învățării – proces de emitere a unui certificat, diplomă sau titlu care atestă în mod formal că un ansamblu de rezultate ale învățării (cunoștințe teoretice și/sau abilități practice) dobândite de către o persoană au fost evaluate de către un organism competent, conform unui standard predefinit;

competență – capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice în situații de muncă sau de studiu pentru dezvoltarea profesională și personală;

competențe profesionale generale – proprii unui grup de meserii/profesii înrudite în cadrul unui domeniu ocupațional, raportarea competențelor generale la o meserie/profesie, specialitate concretă se face prin formularea competențelor profesionale specifice;

competențe profesionale specifice – sistem de cunoștințe, abilități și atitudini care, prin valorificarea unor resurse, contribuie la realizarea individuală sau în grup a unor sarcini stabilite de contextul activității profesionale. Aceste competențe vor fi formulate în termeni de cerințe asociate unei singure profesii, pe care trebuie să le întrunească persoana pentru a putea îndeplini anumite lucrări în cadrul unei meserii/profesii/specialități și pentru a se integra în câmpul muncii;

cunoștințe – rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. În contextul EQF, cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau factice;

credibilitate – măsură în care rezultatele evaluării sunt coerente de la un candidat la altul, de la un evaluator la altul;

credit de studii – confirmarea faptului că o parte a unei calificări, constând într-un set coerent de rezultate ale învățării, a fost evaluată și validată de o autoritate competentă în conformitate cu un standard convenit; creditul este acordat de autoritățile competente atunci când o persoană a obținut rezultatele definite ale învățării, dovedite prin evaluări corespunzătoare și poate fi exprimat ca o valoare cantitativă (de exemplu, credite sau puncte de credit), care estimează volumul de muncă de care o persoană are nevoie în mod obișnuit pentru a obține respectivele rezultate ale învățării;

descriptori de nivel al calificărilor – definesc complexitatea și profunzimea nivelului calificării prin trei categorii de rezultate ale învățării: 1. cunoștințe; 2. aptitudini; 3. responsabilitate și autonomie;

evaluare – proces de apreciere a cunoștințelor, abilităților, aptitudinilor unei persoane în baza criteriilor predefinite (rezultatelor învățării);

instrumente de evaluare – sarcinile și activitățile utilizate pentru realizarea evaluării rezultatelor învățării, create de elaboratorii cadrului de evaluare;

rezultatele învățării – ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un candidat la atribuirea calificării la finalizarea unui proces de învățare, definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie;

recunoașterea formală a rezultatelor învățării - procesul în baza căruia o autoritate competentă acordă un statut oficial rezultatelor învățării dobândite, în vederea unor studii suplimentare sau a încadrării în muncă, prin:

- a) acordarea de calificări, confirmate prin act de studii (certificat, diplomă);
- b) validarea învățării nonformale și informale, confirmată prin certificat de competențe;
- c) acordarea de echivalențe, de credite sau de derogări, confirmată prin declarații de valoare;

standard de calificare – descrierea cerințelor, în termeni de rezultate ale învățării, necesare pentru a desfășura o anumită activitate asociată unuia sau mai multor locuri de muncă, dintr-o grupă de bază (conform CORM, CNC), stabilind condițiile pentru obținerea unui act de studii, care certifică atribuirea unei calificări. Acesta include toate datele necesare pentru a determina profilul/nivelul calificării, condițiile de acces, durata studiilor/volumul de credite, cerințe de evaluare a calificării și informații obligatorii privind asigurarea calității;

validitate – măsură a exactității unei evaluări ce confirmă faptul că evaluarea este adecvată scopului, a fost concepută pentru a permite candidaților să demonstreze că au cunoștințele, înțelegerea și aptitudinile necesare conform standardului de calificare și că orice utilizare a rezultatelor evaluării poate fi justificată;

verificarea evaluării – etapă de evaluare menită să asigure că aprecierea performanței candidaților de către evaluatori este validă și credibilă.

INTRODUCERE

Evaluarea în vederea atribuirii calificării constă în evaluarea rezultatelor învățării, efectuată prin descriptorii, care specifică nivelul performanțelor individuale ale candidatului² în raport cu competențele stabilite în standardul de calificare.

Evaluarea este o caracteristică definitorie a unei calificări, care măsoară realizările candidatului în raport cu rezultatele învățării corespunzătoare calificării și asigură că cei care au demonstrat cel puțin un *nivel de competență minim de recunoaștere*, vor primi Certificat de calificare sau Diplomă.

Nivelul de competență minim de recunoaștere cuprinde cerințele impuse candidatului care solicită evaluarea calificării/absolventului unui program de studiu/program de formare profesională și reflectă un nivel minim acceptabil și obligatoriu pentru recunoașterea și certificarea rezultatelor învățării, stabilite de actele normative naționale și de practicile internaționale în domeniu.

Asigurarea calității evaluării este esențială pentru consolidarea și menținerea încrederii beneficiarilor sistemului educațional, inclusiv angajatorilor și societății, în sistemul de calificări. Calitatea evaluării pentru atribuirea calificării depinde de existența unei proceduri clare de evaluare a rezultatelor învățării, care asigură validitatea și credibilitatea acesteia.

Validitatea este asigurarea faptului că evaluarea reprezintă măsurarea exactă a rezultatelor învățării unei anumite calificări, iar credibilitatea atestă faptul că rezultatele învățării sunt credibile și consecvente, indiferent de locul unde și de către cine a fost evaluat candidatul. Validitatea și credibilitatea evaluării urmează a fi asigurate pe toată „durata de viață” a calificării.

Instrumentul principal care asigură validitatea și credibilitatea evaluării este *procedura de evaluare* care definește cerințele de evaluare pentru atribuirea calificării și constituie elementul esențial al procesului de evaluare a rezultatelor învățării.

Prezentul Ghid se axează pe elaborarea unor proceduri de evaluare eficiente și aplicabile și este menit să faciliteze implementarea standardelor de calificare și să servească drept suport metodologic și informațional pentru:

- elaboratorii standardelor de calificare;
- persoanele responsabile de verificarea relevanței și validarea standardelor de calificare;
- persoanele care elaborează *procedura de evaluare* în vederea atribuirii calificării;
- persoanele implicate în procesul de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării;
- elaboratorii de instrumente de evaluare;
- candidații la atribuirea/certificarea unei calificări.

Ghidul include:

- informații generale despre *procedura de evaluare* ca parte componentă a standardului de calificare;
- algoritmul de elaborare a *procedurii de evaluare* pentru atribuirea calificării;
- lista de verificare, care ghidează procesul de elaborare a *procedurii de evaluare*;
- cerințe de asigurare a calității *procedurii de evaluare*.

I. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND ROLUL PROCEDURII DE EVALUARE ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Procedura de evaluare în vederea atribuirii calificării reprezintă o abordare strategică generală, care stabilește modalitatea de realizare a evaluării și asigură calitatea acesteia pe parcursul implementării standardului de calificare. *Procedura de evaluare* a rezultatelor învățării este o componentă esențială în vederea atribuirii unei calificări și se recomandă a fi elaborată în același timp cu standardul de calificare ca parte integrantă a acestuia.

Este important ca grupul de lucru, responsabil de elaborarea standardului de calificare, să fie constituit din persoane competente, inclusiv, în elaborarea *procedurii de evaluare* a calificării corespunzătoare. Totodată, grupul de lucru, care elaborează *procedura de evaluare* va asigura ca evaluarea să fie validă, credibilă, transparentă, accesibilă, fezabilă și să îndeplinească cerințele prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1

CERINȚE PRIVIND EVALUAREA

Caracteristicile evaluării	Descriptori
Validitatea	Reprezintă măsurarea exactă a rezultatelor învățării unei calificări corespunzător scopului propus. Toate părțile trebuie să aibă încredere că prin calificarea atribuită candidatul a atins nivelul de cunoștințe și aptitudini descrise în rezultatele învățării din standardul de calificare.
Credibilitatea	Reflectă deciziile exacte și consecvente referitor la rezultatele învățării, indiferent de faptul unde, când și de către cine a fost evaluat candidatul. Candidații care dețin aceeași calificare au demonstrat că au atins rezultatele învățării din standardul de calificare, indiferent de instituția în care au învățat, de cadrele didactice și evaluatorii implicați în formarea competențelor și indiferent de perioada în care au fost evaluați pe parcursul obținerii calificării.
Transparența și echitabilitatea	Reprezintă informarea persoanelor implicate în procesul de evaluare, astfel încât fiecare să cunoască în ce constă evaluarea calificării, care sunt criteriile de evaluare care conferă certitudinea că rezultatele învățării vor fi evaluate corect. Toate părțile au o înțelegere clară ce prevede procesul de evaluare și că rezultatele învățării sunt evaluate în mod echitabil.
Accesibilitatea	Asigură condiții de acces la procesul de evaluare a calificării tuturor candidaților, indiferent de nevoile speciale și/sau circumstanțele lor personale.
Fezabilitatea	Asigură organizarea și realizarea de către furnizorii de servicii educaționale a procesului de evaluare în mod eficient, cu resurse justificate. Procesul și sarcinile de evaluare sunt ușor de gestionat și concepute astfel, încât evaluarea să poată fi efectuată eficient din punct de vedere a costurilor și rezultatelor.

Procedura de evaluare pentru atribuirea unei calificări trebuie să fie aliniată la prevederile actelor normative, care reglementează procesul de evaluare a calificărilor, precum și la cadrul normativ privind dezvoltarea Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova (în continuare CNC).

De exemplu, conform cadrului normativ, candidații, care au finalizat un program de formare profesională de nivelul 3 CNC, urmează să susțină examenul de calificare, constituit din probă scrisă și probă practică, respectiv - *procedura de evaluare* trebuie să definească cum proba scrisă și cea practică corelează cu rezultatele învățării (de ex., tipurile de itemi/întrebări/sarcini teoretice și practice, care pot fi utilizate pentru evaluarea rezultatelor relevante ale învățării).

Procedura de evaluare oferă recomandări celor implicați în elaborarea instrumentelor de evaluare (testelor teoretice și sarcinilor practice) pentru a asigura obținerea dovezilor valide și credibile privind performanța persoanei evaluate.

Important: Procedura de evaluare poate fi aplicată unei singure calificări sau unui grup de calificări din același domeniu de formare profesională (calificări duble sau meserii conexe).

Exemplu: Procedura de evaluare a calificărilor pentru meseriile conexe (nivelul 3 CNC) poate include tipuri de sarcini, întrebări sau activități similare, sau chiar comune, pentru ambele meserii, care sunt elaborate de grupul de lucru responsabil de elaborarea standardului de calificare. Deci, grupul de lucru stabilește *procedură de evaluare* pentru atribuirea calificărilor conexe/specialităților duble.

Interconexiunea/corespondența dintre cadrul reglatoriu, *procedura de evaluare* și instrumentele aplicate este prezentată în figura de mai jos.

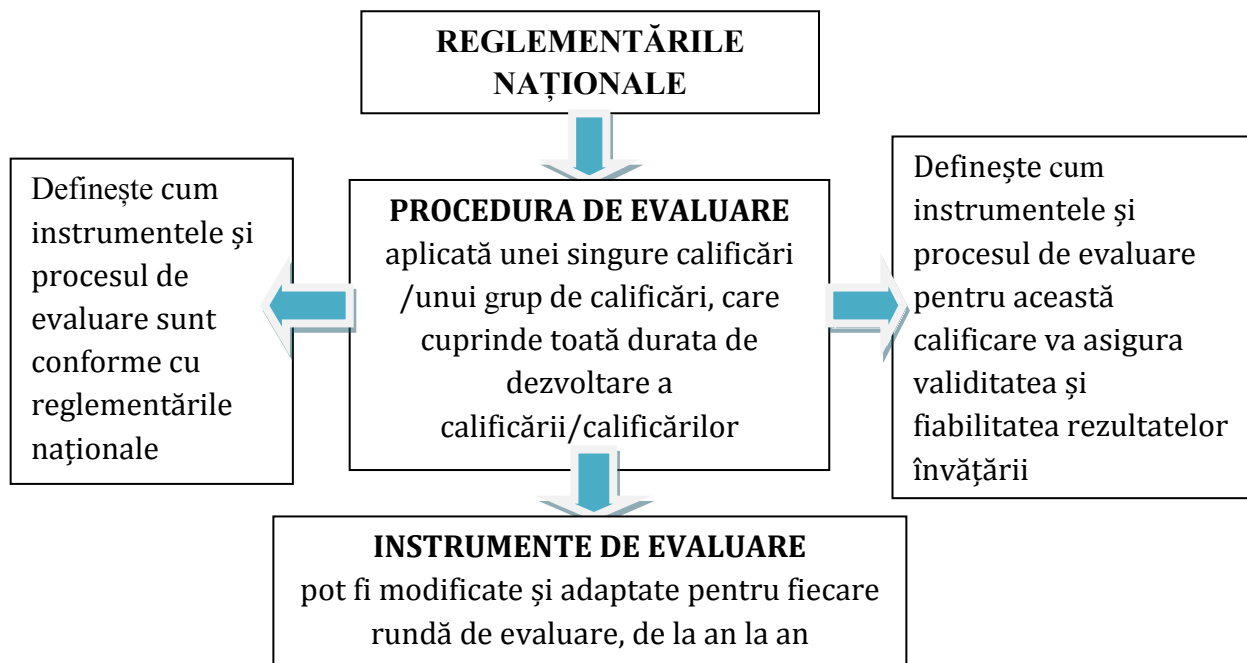


Figura 1. Interconexiunea între cadrul reglatoriu, procedura de evaluare și instrumentele de evaluare

Procedura de evaluare a rezultatelor învățării pentru atribuirea unei calificări sau dublei calificări nu trebuie să fie un document voluminos. Acesta trebuie să asigure:

- suficiente informații pentru ca, durabil în timp (an de an), procesul de evaluare să fie transparent;
- instrumente credibile și valide, care vor fi utilizate în cadrul evaluării;
- recomandări pentru a permite celor responsabili de aprobarea și revizuirea standardelor de calificare să înțeleagă modul în care va fi asigurată calitatea evaluării pentru atribuirea calificării;
- suficiente informații pentru a-i ajuta pe cei responsabili de elaborarea instrumentelor de evaluare, organizarea și desfășurarea procesului de evaluare, verificarea probelor de evaluare și atribuirea calificării, să înțeleagă cum și ce este necesar de evaluat.

Procedura de evaluare trebuie să definească, cel puțin, următoarele:

- tipurile de instrumente de evaluare care urmează a fi utilizate;
- modalitatea de elaborare a instrumentelor de evaluare;
- standardul minim (*nivel de competență minim de recunoaștere*) pe care trebuie să-l demonstreze candidatul pentru ca să-i fie atribuită calificarea;
- criteriile/descriptorii de atribuire a notelor/calificativelor pentru diferite nivele de performanță;
- cerințele față de specialiștii implicați în elaborarea instrumentelor de evaluare;
- rolul și cerințele față de specialiștii implicați în realizarea procesului de evaluare;

– modul de asigurare a calității evaluării.

În procesul de elaborare a *procedurii de evaluare* este important să se asigure că toate părțile interesate colaborează între ele în vederea asigurării principiilor calității în evaluarea și certificarea calificării. Responsabilitățile grupurilor de lucru/comisiilor implicate la diferite etape de evaluare trebuie să fie clar definite și toate etapele procesului de evaluare trebuie să fie susținute de cerințe clare de asigurare a calității.

Astfel *procedura de evaluare* trebuie să asigure două funcții:

Funcția de reglementare - constă în stabilirea cerințelor pentru întregul proces de evaluare a calificării și pentru monitorizarea performanței procesului de evaluare în raport cu cerințele standardului de calificare.

Funcția de certificare – constă în stabilirea cerințelor pentru toate aspectele operaționale legate de evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării și pentru monitorizarea performanței în raport cu aceste cerințe.

Pentru asigurarea calității procesului de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării se asigură colaborarea și interconexiunea tuturor părților interesate (Figura 2).

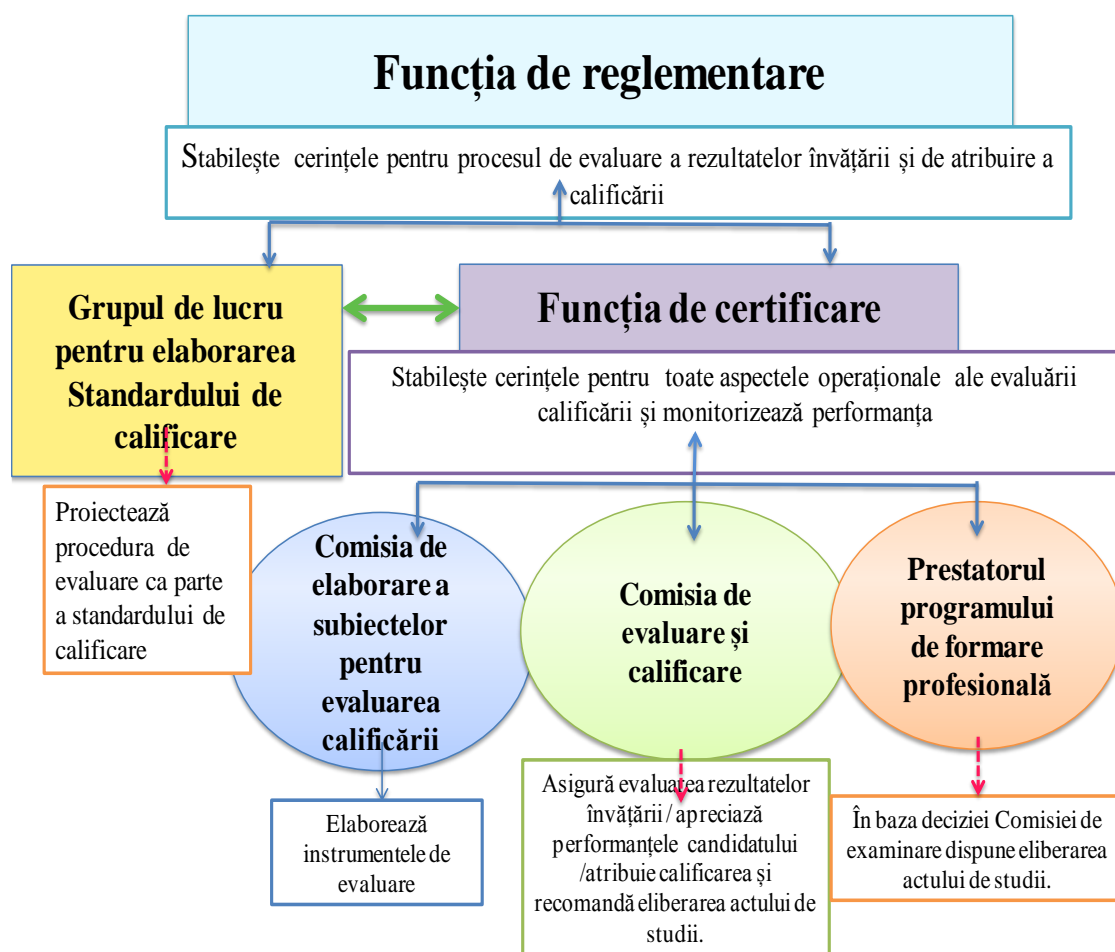


Fig. 2. Funcțiile asigurate prin aplicarea *procedurii de evaluare*

Grupul de lucru pentru elaborarea Standardului de calificare este responsabil pentru elaborarea tuturor aspectelor unei calificări naționale, inclusiv de elaborarea *procedurii de evaluare*. Grupul de lucru respectiv trebuie să includă reprezentanți ai agenților economici relevanți și reprezentanți responsabili de evaluarea și certificarea calificării (cadre manageriale/didactice). Acest lucru este necesar pentru a asigura că calificarea satisface nevoile angajatorilor și că poate fi livrată și evaluată în mod eficient.

Comisia de elaborare a instrumentelor de evaluare este responsabilă pentru elaborarea sarcinilor și instrumentelor de evaluare pentru o calificare, în conformitate cu procedura de evaluare și standardul de calificare.

Comisia de evaluare și calificare este responsabilă de evaluarea rezultatelor învățării candidaților la atribuirea calificării. Decizia membrilor Comisiei se consemnează în procesul-verbal al examenului de calificare, care confirmă corespunderea nivelului cunoștințelor și aptitudinilor candidatului cu cerințele Standardului de calificare.

Evaluarea finală, atribuirea calificării și certificarea (eliberarea actului de studii) se realizează de către instituțiile de învățământ, care dețin acreditarea programului de formare profesională respectiv. Prestatorul de servicii educaționale (instituția de învățământ) este responsabilă de asigurarea calității procesului de evaluare și certificare. De obicei, unul sau câțiva experți în evaluare, membrii ai structurii instituționale de asigurare a calității au rolul de a verifica activitatea echipei de evaluatori, analizând recomandările Președinților Comisiilor de evaluare și calificare/evaluatorilor în vederea asigurării respectării Standardului de calificare și îmbunătățirii mecanismelor de evaluare a calificării.

III. ELABORAREA PROCEDURII DE EVALUARE ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Prezenta parte a Ghidului descrie algoritmul de elaborare (figura de mai jos) a *procedurii de evaluare*, în vederea atribuirii unei calificări.

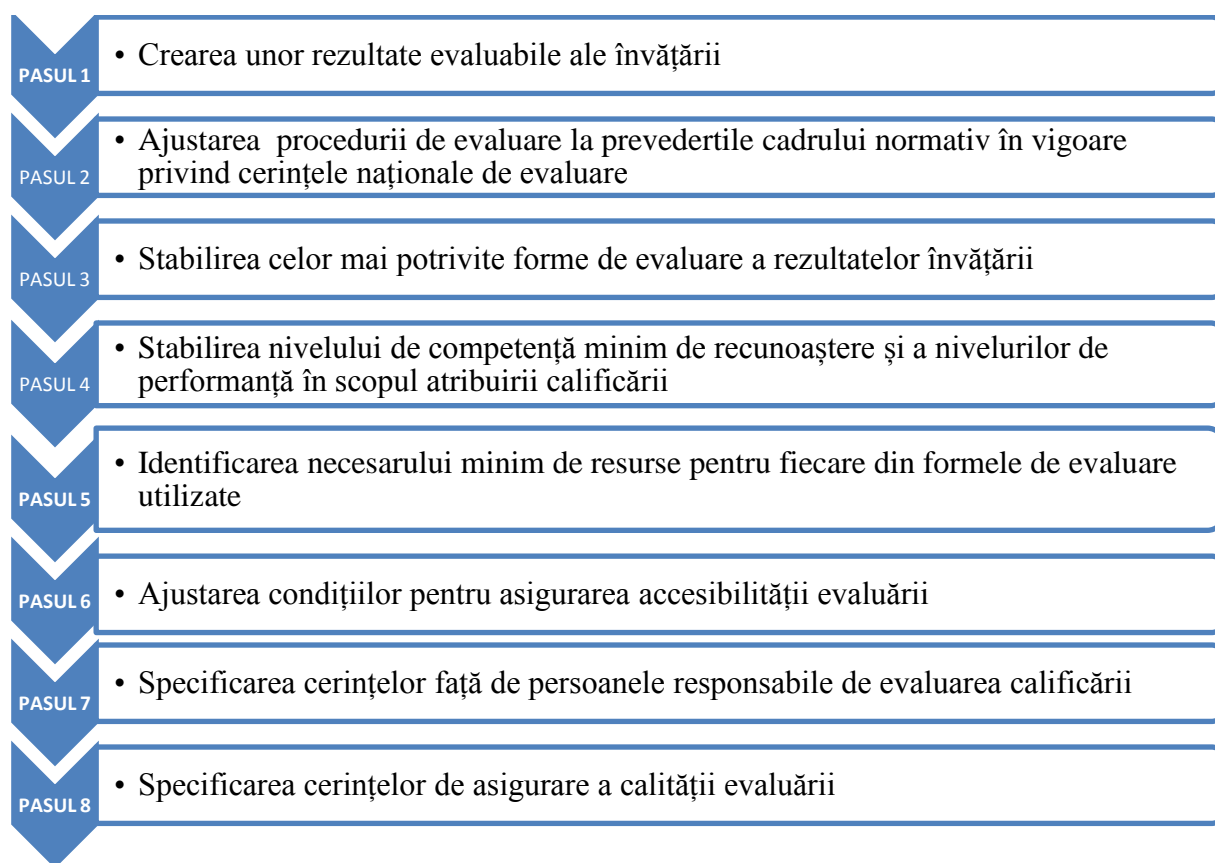


Fig. 3. Algoritmul de elaborare a procedurii de evaluare

PASUL 1: Elaborarea unor rezultate evaluabile ale învățării

Elaborarea *procedurii de evaluare* pentru atribuirea calificării începe în momentul proiectării rezultatelor învățării. De la începutul acestui proces, este important să se țină cont de modul în care fiecare rezultat al învățării va fi evaluat.

La elaborarea rezultatelor evaluabile ale învățării e necesar de a:

1. Limita numărul și volumul rezultatelor învățării la ceea ce este esențial.

Important: Documentul de calificare/actul de studii (Diploma/Certificatul de calificare) certifică faptul că candidatul la atribuirea calificării a demonstrat că deține rezultatele învățării corespunzătoare calificării respective.

Dacă sunt prea multe rezultate ale învățării, sau dacă rezultatele învățării nu pot fi atinse în cadrul programului de studii/programului de formare profesională – evaluarea devine dificilă.

De exemplu, dacă un rezultat al învățării necesită abilități/experiență de muncă (abilitatea de a conduce echipe de angajați), dar programul de studii nu include oportunități de formare a unor astfel de abilități/experiențe, candidatul nu va putea obține, cu succes, acest rezultat al învățării.

În aceeași ordine de idei, dacă sunt prea multe rezultate ale învățării, ar putea să fie imposibilă evaluarea „in corpore” a acestor rezultate ale învățării.

Programul de studii/programul de formare profesională urmează să conțină un număr limitat de rezultate ale învățării care pot fi realizate și evaluate în limitele programului. Acest lucru este esențial pentru un standard de calificare și o calificare de succes.

2. Defini clar ce trebuie să facă candidatul și conform cărui standard.

Pentru a fi evaluabil, un rezultat al învățării trebuie să definească clar cunoștințele și aptitudinile pe care trebuie să le dețină/demonstreze candidatul la momentul evaluării. Respectiv, rezultatul învățării va fi redat printr-un *verb de acțiune însoțit de un criteriu de performanță*.

De asemenea, rezultatul învățării identifică nivelul minim de competență pe care trebuie să-l demonstreze candidatul.

De exemplu: Candidatul trebuie:

- să știe doar lucruri elementare despre subiect sau să-l cunoască în profunzime;
- să poată realiza doar acțiuni de rutină, sau să poată reacționa la situații imprevizibile.

Aceste informații vor determina ceea ce este necesar de evaluat.

3. Asigura faptul că echipa de elaborare a Standardului de calificare/procedurii de evaluare înțelege legătura dintre competențele profesionale, rezultatele învățării și evaluarea acestora în vederea atribuirii calificării

Calificările profesionale de nivel 3 - 5 CNC, de regulă, se bazează pe standarde ocupaționale. Cu toate acestea, este important de identificat diferența dintre competențele profesionale expuse în standardele ocupaționale și rezultatele învățării corespunzătoare unei calificări. Echipa de proiectare a standardului de calificare trebuie să selecteze competențele relevante din standardul ocupațional, care reflectă necesitățile principale ale angajatorilor și să le transpună în rezultate ale învățării, care vor fi formate în cadrul unui program de studii și evaluate în scopul atribuirii calificării respective.

PASUL 2: Ajustarea procedurii de evaluare la prevederile cadrului normativ în vigoare privind cerințele naționale de evaluare

Este important ca grupul de lucru pentru elaborarea Standardului de calificare să cunoască cerințele cadrului normativ, care oferă informațiile necesare pentru elaborarea *procedurii de evaluare*, și respectiv, regulamentele, metodologiile, instrucțiunile care specifică modul de evaluare a rezultatelor învățării (*Anexa nr. 1*).

De exemplu, cadrul normativ stabilește ca evaluarea calificărilor de nivel 3 CNC să includă proba scrisă și proba practică și specifică faptul că examenul trebuie să fie în formă scrisă, dar nu prevede ce tipuri de întrebări sau sarcini, ar trebui incluse în probele de examen. *Procedura de evaluare* pentru atribuirea calificării trebuie să includă aceste informații (a se vedea Pasul 3).

PASUL 3: Stabilirea celor mai potrivite forme de evaluare a rezultatelor învățării

Este important de reținut că actul de studii/documentul de calificare (Diploma/Certificatul de calificare) certifică faptul că titularul posedă rezultatele învățării specificate în Standardul de calificare.

Prin urmare, *este necesar*:

- ca evaluarea să fie realizabilă;
- să fie identificat modul în care vor fi evaluate toate rezultatele învățării corespunzătoare calificării;
- să fie evitată evaluarea exagerată (cerințe ca persoanele evaluate să-și demonstreze competențele de mai multe ori, sau cele care nu se regăsesc în Standardul de calificare).

Deci, *procedura de evaluare* stabilește forma de evaluare, nivelul de complexitate a sarcinilor, tipurile de instrumente și durata procesului de evaluare.

Sunt anumite aspecte care se vor lua în calcul la stabilirea modului de evaluare a rezultatelor învățării:

1. Există grupuri de rezultate ale învățării care pot fi evaluate împreună?

Este important de analizat cum ar putea fi realizată evaluarea într-un mod cât mai eficient posibil. O modalitate ar fi identificarea sarcinilor sau întrebărilor relevante pentru a cuprinde un grup de rezultate ale învățării.

De exemplu, pentru calificarea „bucătar” se solicită candidatului să prepare un anumit fel de bucate în 30 de minute, folosind o listă de ingrediente date. Această sarcină ar putea acoperi o serie de rezultate ale învățării, începând cu organizarea locului de muncă până la finalizarea și prezentarea preparatului culinar.

Astfel, *procedura de evaluare* arată cum pot fi grupate rezultatele învățării pentru a realiza cât mai rațional și eficient procesul de evaluare.

2. Care rezultate ale învățării pot fi evaluate prin probe scrise și care prin probe practice?

Gruparea rezultatelor învățării contribuie la identificarea celor mai potrivite moduri de a le evalua. Unele dintre ele pot fi testate prin sarcini scrise, altele pot fi demonstrate doar prin intermediul unor sarcini practice. Prin specificarea rezultatelor învățării, ce pot fi evaluate prin probe scrise și celor care necesită observarea abilităților practice, *procedura de evaluare* va oferi indicații/recomandări grupului de lucru responsabil de elaborarea instrumentelor de evaluare.

3. Ce tipuri de activități și sarcini pot fi incluse în evaluare?

Probele de evaluare scrise și practice pot avea multiple forme.

De exemplu, pentru calificarea „sudor”, ar putea fi folosite secvențe video cu situații problemă (o țeavă care curge) pentru a testa abilitatea persoanei evaluate de a diagnostica problemele instalațiilor sanitare. Totodată această abordare nu poate testa abilitățile de reparare a scurgerii/soluționare a problemei. Prin urmare, *procedura de evaluare* trebuie să indice tipurile de activități și sarcini practice și/sau scrise care pot fi incluse într-o evaluare și care este legătura lor cu rezultatele învățării corespunzătoare calificării.

4. Ce trebuie să fie evaluat pe parcursul unui program de studii/program de formare profesională și ce trebuie să fie evaluat la sfârșitul acestuia?

O singură evaluare finală nu poate să acopere toate rezultatele învățării, prevăzute în Standardul de calificare. Cadrul normativ în vigoare cere profesorilor să evalueze progresul elevilor, studenților, formabililor pe durata programului de formare profesională, astfel încât, la sfârșitul acestuia, toți să poată susține proba de evaluare finală (scrisă și/sau practică).

Procedura de evaluare descrie, inclusiv, evaluarea continuă pe durata programului de formare profesională prin specificarea tipurilor și numărului de sarcini care urmează a fi evaluate pe

parcursul programului de studii, precum și a tipurilor și numărului de sarcini care urmează să fie incluse la evaluarea finală a rezultatelor învățării.

PASUL 4: Stabilirea nivelului de competență minim de recunoaștere și a nivelurilor de performanță în vederea atribuirii calificării

Una din cele mai importante sarcini ale evaluării este să diferențieze candidații care îndeplinesc criteriile de obținere a calificării și celor care nu le îndeplinesc. *Procedura de evaluare* joacă un rol important în stabilirea nivelului de competență minim de recunoaștere pentru atribuirea calificării (apreciat cu nota 5) sau pentru constatarea unei realizări mai mari (apreciate cu nota 7 sau 9). Prin încorporarea acestor informații în Standardul de calificare, *procedura de evaluare* asigură credibilitate deciziilor de evaluare.

În procesul de elaborare a Standardului de calificare, este important să fie abordate anumite întrebări, răspunsurile la care să fie incluse în *procedura de evaluare* și anume:

1. Ce trebuie să știe/să poată face candidatul pentru a fi apreciat cu nota 5?

Stabilirea nivelului de competență minim de recunoaștere este o decizie crucială: candidatului i se atribuie sau nu calificarea în baza rezultatelor învățării deținute. Grupul de lucru trebuie să analizeze rezultatele învățării pentru a decide dacă:

a) există rezultate ale învățării obligatorii, pe care candidatul *trebuie* să le îndeplinească în deplină măsură?

b) există rezultate ale învățării, mai puțin importante, care admit un anumit nivel de toleranță și/sau puțină flexibilitate?

De exemplu:

Pentru calificarea *Electrogazosudor-montator*, un rezultat al învățării obligatoriu, pe care candidatul *trebuie* să-l îndeplinească în deplină măsură este: „Să realizeze, în conformitate cu schița de lucru, construcții sudate prin procedee de sudură combinate”.

Un rezultat al învățării, mai puțin important, care admite un anumit grad de flexibilitate este „Să realizeze sudarea elementelor din mase plastice prin procedee frecvent utilizate”.

2. În ce constă diferența dintre nota 5 (nivel minim de competență) și nota 7 (nivel mediu de competență), sau dintre nota 7 și nota 9 (nivel maxim de competență)?

Grupul de lucru va analiza rezultatele învățării pentru a determina nivelul de performanță și va decide diferențele calitative dintre notele acordate: *de exemplu*, pentru o notă mai mare candidatul va demonstra o înțelegere mai profundă a materiei, sau va găsi metode inovative de abordare a problemei.

3. Cum vor fi descrise cerințele pentru diferite note?

Procedura de evaluare trebuie să ofere îndrumări stabile privind „semnificația” fiecărei note. În fiecare an pot fi folosite diferite întrebări de examen și instrumente de evaluare. Cu toate acestea, dacă un candidat a obținut nota 5 în anul 2018, iar altul obține aceeași notă în 2022, trebuie să fim siguri că nota este acordată pentru același nivel de performanță, în raport cu rezultatele învățării evaluate. Elaborarea „descriptorilor de notă” pentru evaluare definește, în linii generale, ce este necesar pentru obținerea unei anumite note și asigură consecvența în acordarea acestora. Descriptorii de notă oferă sprijin pentru elevi, studenți, formabili, deoarece îi ajută să înțeleagă ce trebuie să facă pentru a obține nota pretinsă, precum și pentru evaluatori, deoarece îi ajută să ia decizii consecvente de evaluare.

Exemple de descriptorii de notă pentru un examen de calificare sunt oferite în *Anexa nr. 4*.

4. Cum va fi stabilită nota finală pentru atribuirea calificării?

Decizia privind nota finală pentru atribuirea calificării presupune luarea în considerație a mai multor aspecte. Este necesar să fie consultat cadrul normativ pentru a identifica dacă și cum se

specifică regulile pentru deciziile finale. Cu toate acestea, este important de examinat cum o notă finală poate reflecta performanța elevului, studentului, formabilului într-o serie de evaluări.

Abordările existente includ:

a. *recunoașterea rezultatelor învățării în urma diferitor tipuri de evaluări*: documentul de calificare/ actul de studii poate include nota medie pentru toată perioada de studii, nota pentru proba practică și nota pentru proba scrisă. Este important de menționat că elevul, studentul, formabilul trebuie să obțină, cel puțin, nota „cinci” la toate cele trei elemente pentru a i se atribui calificarea respectivă.

b. *agregarea unei note pe baza tuturor formelor de evaluare*: această metodă presupune ponderarea notelor pentru a determina nota generală acordată.

Un exemplu al acestei abordări este inclus în *Anexa nr. 5*.

PASUL 5: Identificarea necesarului minim de resurse pentru fiecare din formele de evaluare utilizate

Evaluarea trebuie să fie realizabilă, cost-eficientă, precum și desfășurată în limita necesarului de resurse. Nivelul necesarului minim de resurse trebuie să fie stabilit același pentru toți prestatorii de servicii educaționale. Aceasta va permite evaluarea rezultatelor învățării tuturor candidaților, în aceleași condiții, indiferent de locul unde au parcurs programul de formare profesională și unde are loc evaluarea finală a rezultatelor învățării.

Pentru realizarea acestui pas este important să analizăm următoarele întrebări:

1. Care sunt resursele necesare pentru diverse forme de evaluare incluse în Standardul de calificare?

Este important de identificat la etapa proiectării evaluării ce resurse vor fi necesare și dacă acestea întotdeauna vor fi disponibile acolo unde are loc evaluarea rezultatelor învățării. Resursele pot cuprinde:

- diferite tipuri de echipamente și materiale;
- spații dotate în mod corespunzător, conform cerințelor calificării;
- nivelul de asigurare cu TIC, după caz;
- număr suficient de evaluatori;
- administratori și personal de suport pentru desfășurarea procesului de evaluare etc.

Identificarea și conștientizarea costurilor resurselor necesare va stabili dacă procedura de evaluare este realizabilă.

2. Necesitățile de resurse sunt sustenabile?

Este important ca procedura de evaluare să cuprindă evaluarea pe perioada de dezvoltare a unei calificări. Aceasta înseamnă că cerințele față de resursele prevăzute în procedura de evaluare trebuie să fie sustenabile pe termen lung.

3. Care instituții pot asigura evaluarea finală?

Nivelul resurselor necesare poate identifica care instituții vor întruni condițiile pentru realizarea evaluării finale a rezultatelor învățării. De aceea, trebuie de ținut cont, încă la etapa de elaborare a Standardului de calificare, cum va fi gestionată problema resurselor limitate, în special, dacă pentru certificarea calificării este necesar echipament specializat/utilaje performante. Satisfacerea necesităților de resurse poate fi realizată prin diferite metode, inclusiv:

- a) limitarea numărului de prestatori de servicii educaționale/de formare profesională doar la cei care dispun de resursele necesare pentru realizarea procedurii de evaluare a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării;
- b) stabilirea unor centre de evaluare regionale, în loc de desfășurarea evaluării în toate instituțiile în care este prestat programul de formare profesională pentru o anumită calificare.

În toate cazurile, cerința principală este ca prestatorul de servicii de formare profesională să dispună de resursele necesare pentru realizarea evaluării și să asigure accesul candidatului la evaluarea finală. De aceea, *procedura de evaluare* are un rol primordial în stabilirea cerințelor înaintate prestatorilor de servicii de formare profesională la etapa aprobării programului de formare profesională.

PASUL 6: Ajustarea condițiilor pentru asigurarea accesibilității evaluării

Unul din principiile de bază ale evaluării este asigurarea accesibilității pentru toți candidații care solicită evaluarea rezultatelor învățării și atribuirea unei calificări, indiferent de nevoile lor speciale și/sau circumstanțele personale dovedite. Acest fapt se referă, în special, la candidații care au nevoie de sprijin suplimentar.

Aspectele principale ce vor influența accesibilitatea evaluării calificării includ următoarele:

1. Ce ajustări pot fi făcute pentru a sprijini candidații cu nevoi speciale?

Sprijinul suplimentar se referă la candidații cu nevoi speciale, care au potențial de a obține calificarea, dar dizabilitatea fizică sau de învățare îi împiedică să acceseze evaluarea. Unele ajustări simple, ca *de exemplu* oferirea fișei de examen tipărită cu caractere mărite sau stabilirea unei săli de examinare la primul etaj, pentru a permite persoanei în scaun cu roțile să acceseze locul evaluării, pot fi realizate fără a afecta validitatea sau credibilitatea evaluării. *Procedura de evaluare* trebuie să descrie dacă și cum pot fi făcute ajustări, pentru a permite tuturor candidaților să acceseze evaluarea finală.

PASUL 7: Specificarea cerințelor față de persoanele responsabile de evaluarea calificării

Evaluarea validă și credibilă depinde de faptul cât de eficient își vor îndeplini responsabilitățile persoanele implicate la diferite etape ale procesului de evaluare, vezi tabelul de mai jos:

Tabelul 2

ETAPELE EVALUĂRII, PERSOANELE RESPONSABILE ȘI SPECIFICAREA RESPONSABILITĂȚILOR

Nr. crt.	Etapele evaluării	Cine este responsabil	De ce este responsabilă persoana implicată în evaluare
1	Elaborarea probelor de evaluare	Elaboratorii probelor de evaluare	De elaborarea instrumentelor de evaluare de înaltă calitate, în conformitate cu specificațiile Standardului de calificare și <i>procedurii de evaluare</i>
2	Realizarea evaluării	Evaluatorii	De realizarea evaluării și luarea de decizii de evaluare, în conformitate cu <i>procedura de evaluare</i> și specificațiile instrumentelor de evaluare
3	Verificarea și validarea rezultatelor	Verificatorii evaluării	De desfășurarea verificării evaluării în scopul asigurării calității, pentru ca deciziile de evaluare să fie corespunzătoare

Aspectele care necesită a fi examinate în acest context, includ următoarele:

1. Cum sunt structurate responsabilitățile persoanelor implicate în evaluarea rezultatelor învățării pentru o calificare/grup de calificări?

Validitatea și credibilitatea evaluării depinde de cunoștințele, abilitățile și experiența persoanelor responsabile de realizarea procedurii de evaluare, care vor:

- a) elabora instrumente de evaluare de înaltă calitate, în conformitate cu specificațiile Standardului de calificare și *procedurii de evaluare*. Aceste persoane sunt *elaboratorii probelor de evaluare*;

- b) realiza evaluarea și lua decizii de evaluare, în conformitate cu specificațiile instrumentelor de evaluare și *procedurii de evaluare*. Aceste persoane sunt *evaluatorii*;
- c) desfășura verificări ale asigurării calității, pentru ca deciziile de evaluare să fie corespunzătoare. Aceste persoane sunt *verificatorii evaluării*.

În unele cazuri, o persoană poate îndeplini mai multe sarcini/responsabilități.

De exemplu: o persoană poate elabora instrumente de evaluare (elaborator) și verifica dacă au fost asigurate cerințele de calitate în evaluarea rezultatelor învățării (verificator). Totuși, este important de asigurat ca responsabilitățile să fie clar definite și distribuite.

2. Ce competențe și experiență sunt necesare responsabililor pentru fiecare etapă de evaluare?

Fiecare responsabil implicat în implementarea *procedurii de evaluare* trebuie să dețină cunoștințe, abilități și experiență în domeniul corespunzător calificării evaluate. Este important ca în *procedura de evaluare* să fie specificate clar criteriile de selectare a persoanelor responsabile de o anumită etapă a evaluării.

De exemplu, un evaluator, care evaluează abilitățile practice, incluse în standardul de calificare, trebuie să posede experiență de lucru și/sau să activeze nemijlocit în domeniul de formare profesională respectiv.

În această ordine de idei, este necesar ca toți responsabilii de realizarea evaluării să cunoască principiile evaluării de calitate și modul de aplicare a acestora. Procedura de evaluare trebuie să specifice cerințele față de experiența persoanelor pentru a le fi distribuite responsabilități corespunzătoare în cadrul fiecărei etape ale procesului de evaluare.

Totodată, este important să fie reflectate în *procedura de evaluare* cerințele față de persoanele implicate în evaluare cu referire la calificarea inițială, după caz, și formarea continuă în domeniul evaluării (instruirea pe care trebuie să o parcurgă/sau să o fi parcurs), pentru a asigura faptul că își vor realiza responsabilitățile în mod eficient.

PASUL 8: Specificarea cerințelor de asigurare a calității evaluării

Calitatea evaluării asigură calitatea calificării și este esențială pentru întreg sistemul de calificări. Procedura de evaluare trebuie să prescrie cum vor fi garantate cerințele de asigurare a calității evaluării calificării. Considerentele principale la acest aspect includ următoarele:

1. Ce prevederi ale actelor normative reglementează asigurarea calității evaluării?

Procedura de evaluare trebuie să fie racordată la cerințele de asigurare a calității.

Reglementările în domeniul asigurării calității, inclusiv la evaluarea calificărilor, se regăsesc în actele normative specificate în *Anexa nr.1*.

2. Care sunt cerințele principale față de asigurarea calității instrumentelor de evaluare?

Asigurarea calității evaluării va fi determinată de calitatea instrumentelor de evaluare (calitatea itemilor/testelor, calitatea și relevanța sarcinilor practice etc.) utilizate la evaluarea calificării respective, precum și de eficiența și comprehensibilitatea materialelor suport (cerințele față de testul de evaluare, baremul de notare/evaluare, fișele evaluatorilor, fișele evaluatilor, etc).

Cerințele principale față de calitatea instrumentelor de evaluare sunt asigurate prin experimentarea/testarea diferitor tipuri de instrumente, analiza și revizuirea lor în scop de îmbunătățire, precum și validarea acestora de către persoane/structuri competente.

De exemplu: Instrumentele de evaluare (testele pentru evaluarea finală pentru atribuirea calificării de nivel 4 CNCRM „Contabil”, domeniul de formare profesională „Contabilitate și impozite” sunt elaborate cu implicarea reprezentanților tuturor instituțiilor de învățământ care oferă programe de formare profesională la specialitatea „41110 Contabilitate” și reprezentanților agenților economici care oferă locuri pentru stagiile de practică și angajarea ulterioară a viitorilor absolvenți. În luna

aprilie toți candidații susțin proba scrisă (pretestarea) și ulterior se analizează rezultatele și se ajustează unii itemi/materiale/sarcini practice.

3. Cum este asigurată calitatea deciziilor de evaluare în vederea atribuirii calificării?

Unul dintre cele mai mari riscuri în calea credibilității evaluării este faptul că evaluatorii aplică instrumentele de evaluare, apreciază rezultatele învățării și iau diferite decizii.

Pentru a asigura calitatea deciziilor se recomandă organizarea instruirilor prealabile a evaluatorilor privind instrumentele de evaluare aplicate.

Procedura de evaluare trebuie să determine modul în care vor fi verificate deciziile și notele făcute de diferiți evaluatori și cum va fi examinată activitatea verficatorului, pentru a garanta credibilitatea evaluării.

**LISTA ACTELOR NORMATIVE
CARE REGLEMENTEAZĂ PROCESUL DE FORMARE PROFESIONALĂ**

1. Codul Educației nr. 152/2014;
2. Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1016/2017;
3. Ghidul utilizatorului Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS);
4. Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 616/2016;
5. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a Centrului de excelență aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1158/2015;
6. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic secundar aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 840/2015;
7. Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 550/2015;
8. Regulamentul-cadru privind organizarea și desfășurarea învățământului superior la distanță în instituțiile de învățământ superior, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 474/2016;
9. Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, aprobat prin Ordinul Ministrului educației nr. 234/2016;
10. Regulamentul cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.70/2018;
11. Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de calificare, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1127/2018.

Anexa nr.2

**LISTA DE VERIFICARE
A PROCEDURII DE EVALUARE A CALIFICĂRII**

Procedura de evaluare trebuie să fie un document concis, care să furnizeze suficiente informații, pentru ca cei implicați în procesul de evaluare să respecte cerințele de evaluare în vederea atribuirii calificării.

Lista de verificare de mai jos stabilește întrebările principale ale fiecărui pas din procesul de elaborare a procedurii de evaluare.

Nr. crt.	DESCRIEREA PAȘILOR	COMENTARIU
PASUL 1: Proiectarea rezultatelor evaluabile ale învățării		
1.	Echipa de elaborare a standardului de calificare deține abilitățile și cunoștințele necesare pentru a crea rezultate ale învățării evaluabile?	
2.	Ce trebuie să știe și să fie capabil să facă candidatul pentru a obține calificarea respectivă?	

3.	Rezultatele învățării sunt formulate în termeni măsurabili și sunt evaluabile? <i>De exemplu, fiecare din ele include:</i> - un verb axat pe acțiune însoțit de un criteriu de performanță? - o referință la competențele solicitate de piața muncii pe care candidatul trebuie să le atingă?	
PASUL 2: Ajustarea procedurii de evaluare la prevederile cadrului normativ în vigoare privind cerințele naționale de evaluare		
1.	Au fost consultate toate actele normative în vigoare pentru a găsi referințe la evaluare?	
2.	Au fost respectate prevederile din actele normative în procedura de evaluare?	
3.	Care sunt cerințele principale care vor influența procedura de evaluare?	
PASUL 3: Stabilirea celor mai potrivite forme de evaluare		
1.	Care forme de evaluare sunt cele mai potrivite pentru rezultatele învățării corespunzătoare calificării? Ce poate fi testat oral/în scris și ce trebuie testat prin activități practice?	
2.	Există grupuri de rezultate ale învățării care pot fi evaluate împreună? Ce tipuri de sarcini pot fi utilizate pentru a evalua aceste grupuri?	
3.	Care ar trebui să fie nivelul de complexitate, tipurile de instrumente și durata procesului de evaluare pentru a demonstra că candidatul a atins rezultatele învățării și poate obține calificarea respectivă?	
4.	Specificați numărul și tipurile de activități de evaluare care trebuie realizate: a) pe parcursul programului de studii/de formare profesională; b) la evaluarea finală pentru atribuirea calificării (examen de calificare, teză/proiect de diplomă/teză de licență/teză de master)	
PASUL 4: Stabilirea nivelului de competență minim de recunoaștere și nivelurilor de performanță în vederea atribuirii calificării		
	<i>În raport cu rezultatele învățării:</i>	
1.	Pentru ce se acordă nota 5? Ce trebuie să știe/să fie capabil să facă candidatul la evaluarea finală pentru a primi această notă și ce determină o notă mai mică decât 5?	
2.	Care este diferența dintre nota 5 și nota 7, dintre nota 7 și nota 9?	
3.	Care sunt diferențele dintre nivelurile de performanță?	
4.	Cum pot fi descrise aceste diferențe în descriptorii de note?	
5.	Cum contribuie fiecare formă de evaluare la diferite etape la rezultatul general/notă finală a candidatului?	
PASUL 5: Identificarea necesarului minim de resurse pentru fiecare din formele de evaluare utilizate		
1.	Ce tipuri de resurse: umane și materiale (spații, echipamente, consumabile) sunt necesare pentru fiecare formă de evaluare utilizată în cadrul programului de formare profesională?	
2.	Care sunt costurile acestor resurse și sunt ele sustenabile pentru „durata de viață” a calificării?	
3.	Cum poate fi asigurată evaluarea fezabilă și cost-eficientă?	
4.	Care sunt cerințele pe care trebuie să le îndeplinească o instituție pentru a putea asigura procesul de evaluare?	
PASUL 6: Ajustarea condițiilor pentru asigurarea accesibilității evaluării		
1.	Ce suport suplimentar ar putea fi oferit candidaților cu nevoi speciale pentru asigurarea accesului la evaluare?	

2.	Ce ajustări ar putea fi făcute pentru ca evaluarea să devină accesibilă pentru persoanele cu nevoi speciale?	
PASUL 7: Specificarea cerințelor față de persoanele responsabile de evaluarea calificării		
1.	Ce cunoștințe, abilități și experiență sunt necesare pentru a deveni: a) elaborator de instrumente de evaluare; b) evaluator; c) verficator al evaluării?	
2.	Ce instruirii/formări trebuie să parcurgă/să fi parcurs specialiștii în evaluare?	
3.	Care sunt cerințele de recrutare a specialiștilor în evaluare?	
PASUL 8: Specificarea cerințelor de asigurare a calității evaluării		
1.	Care sunt cerințele stipulate în regulamentele naționale cu privire la asigurarea calității evaluării?	
2.	Care sunt cerințele principale față de asigurarea calității instrumentelor de evaluare?	
3.	Cum este asigurată calitatea deciziilor de evaluare în vederea atribuirii calificării?	

Anexa nr. 3

CERINȚE DE CALITATE LA EVALUAREA CALIFICĂRII

Procedura de evaluare reprezintă un plan general care ghidează procesul de elaborare a instrumentelor de evaluare, selectarea și instruirea specialiștilor în evaluare și de asigurare a calității la fiecare etapă a evaluării.

Procedura de evaluare descrie informația necesară și asigură că rezultatele evaluării sunt valide, credibile și fezabile în timp.

AFIRMAȚIE	ASPECTE DE LUAT ÎN CONSIDERARE
1. Rezultatele învățării pentru această calificare se bazează pe sarcini concrete necesare de îndeplinit la locul de muncă ¹	
2. Rezultatele învățării pentru această calificare se regăsesc în standardul de calificare	
3. Procedura de evaluare include afirmații clare care specifică următoarele aspecte ³ : a) ce trebuie să facă un candidat pentru a demonstra nivelul „minim de competență” (pentru nota 5)?	Analizați rezultatele învățării care trebuie evaluate. Ce trebuie să poată face la locul de muncă un candidat pentru nivelul minim de competență în raport cu fiecare rezultat al învățării?
b) ce trebuie să facă un candidat pentru a demonstra nivelul „mediu de competență” (pentru nota 7)? c) ce trebuie să facă un candidat pentru a demonstra nivelul „maxim de competență” (pentru nota 9)?	Acest aspect poate fi tratat în raport cu fiecare rezultat al învățării, în parte, sau în raport cu toate rezultatele învățării luate împreună, pornind de la descriptorii de note (responsabilitatea fiind asigurată de elaboratorii procedurii de evaluare).
d) care rezultate ale învățării trebuie evaluate:	Analizați legătura dintre rezultatele învățării. În

¹În cazul în care calificarea include TOATE criteriile de performanță dintr-un standard ocupațional, trebuie să fie clar care dintre ele sunt PRIORITARE pentru a fi evaluate.

³ Descriptorii pentru notele 6, 8, 10 se vor elabora după stabilirea nivelurilor „minim de competență” (satisfăcător) „mediu de competență” (bine) și „maxim de competență” (excelent).

⁴ Este important de asigurat consecvența utilizării acelorași tipuri de instrumente de evaluare pe parcursul programului de formare profesională inclusiv la evaluarea calificării

De exemplu: utilizarea testelor docimologice

AFIRMAȚIE	ASPECTE DE LUAT ÎN CONSIDERARE
<ul style="list-style-type: none"> - pe parcursul programului de studii, - la finalul programului de studii? 	<p>special, atrageți atenție la rezultatele care pot fi grupate și evaluate împreună (<i>de exemplu</i>, îndeplinirea unei sarcini cu respectarea cerințelor de sănătate și securitate).</p> <p>Care rezultate ale învățării pot fi evaluate pe parcursul programului (<i>evaluare continuă</i>) și care din ele trebuie evaluate la finalul programului de studii (<i>evaluare finală</i>)?</p> <p>Aceste decizii vor fi luate în funcție de relevanța rezultatului învățării în exercitarea atribuțiilor la locul de muncă, conform calificării.</p>
<p>e) ce tipuri de instrumente vor fi utilizate⁴ și care aspecte ale calificării vor fi evaluate prin intermediul lor?</p>	<p>Cum va fi realizată evaluarea continuă? Specificați tipurile de instrumente care trebuie utilizate și cum trebuie înregistrate rezultatele.</p> <p>Ce dovezi trebuie prezentate pentru a ne asigura că rezultatele învățării au fost atinse?</p> <p>Cum va fi desfășurat examenul de calificare (proba scrisă)? Specificați numărul și tipurile de întrebări/itemi.</p> <p>Ce trebuie să cuprindă examenul de calificare (proba practică)?</p> <p>Cum va fi realizat proiectul/teza de diplomă, licență, master?</p>
<p>f) ce cunoștințe, abilități, experiență și formare în domeniul evaluării trebuie să dețină:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluatorii la evaluare continuă⁵ - elaboratorii testelor/probelor de evaluare - evaluatorii (testul scris) - evaluatorii (proba practică) - evaluatorii proiectelor/tezelor de diplomă, licență, master - verificatorii <p>pentru această calificare⁵ la evaluarea continuă vor participa cel puțin 2 evaluatori pentru a asigura calitatea și relevanța evaluării</p>	<p>Care sunt cerințele minime față de persoanele care exercită fiecare din aceste atribuții?</p> <p>Analizați cerințele respective din perspectiva unui profesor și/sau practician în această funcție.</p> <p>Ce instruire ar trebui să parcurgă aceste persoane?</p> <p>Cum va fi monitorizată activitatea lor?</p>
<p>g) ce cerințe de asigurare a calității trebuie respectate pentru ca evaluarea să fie validă și credibilă?</p>	<p>Cum sunt validate instrumentele de evaluare înainte de utilizarea acestora?</p> <p>Care sunt cerințele față de cunoștințele, abilitățile și experiența specialiștilor în evaluare?</p> <p>Cum este asigurată calitatea deciziilor de evaluare luate de ei?</p>

EXEMPLE DE DESCRIPTORI DE NOTE

Descriptorii de note sunt formulați de elaboratorii *procedurii de evaluare* și stau la baza elaborării instrumentelor de evaluare. *Procedura de evaluare* oferă îndrumări privind nivelurile de competență. Elaboratorii instrumentelor de evaluare vor adapta descriptorii în funcție de nivelul de performanță, precum și de specificul calificării, domeniul de formare profesională și nivelurile de calificare.

Tabela de mai jos exemplifică un set de descriptori, care pot fi aplicați la un examen (scris), pentru o calificare de nivel 4 CNC. Descriptorii arată ce înseamnă nota generală acordată la examen, care este inclusă în certificat. De asemenea, descriptorii ajută examinatorii în procesul de notare pentru a decide dacă un anumit răspuns poate fi apreciat ca fiind satisfăcător, bun sau excelent. Descriptorii arată nivelul de realizare a sarcinii.

Aspectele sarcinii	Nivel maxim de competență (nota 9 - 10)	Nivel mediu de competență (nota 7 - 8)	Nivel minim de competență (nota 5 - 6)	Nesatisfăcător (nota <5)
Structura și limbajul răspunsului*	<ul style="list-style-type: none"> - este bine/foarte bine structurat; - este expus într-un limbaj de specialitate exact și vast, corespunzător subiectului; - este ușor de citit și nu necesită efort din partea evaluatorului. 	<ul style="list-style-type: none"> - în general este structurat clar; - expus într-un limbaj de specialitate exact, dar limitat, și corespunzător subiectului; - nu necesită efort sau necesită puțin efort din partea evaluatorului. 	<ul style="list-style-type: none"> - parțial structurat; - expus într-un limbaj de specialitate acceptabil, corespunzător subiectului; - poate crea unele dificultăți de înțelegere pentru evaluator. 	<ul style="list-style-type: none"> - este scris într-un limbaj care nu este exact sau nu este corespunzător subiectului. - necesită efort semnificativ din partea evaluatorului.
Realizarea sarcinii de către candidat	<ul style="list-style-type: none"> - recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un nivel excelent de conștientizare și înțelegere a problemelor principale. 	<ul style="list-style-type: none"> - recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un bun nivel de conștientizare și înțelegere a problemelor principale. 	<ul style="list-style-type: none"> - recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un nivel satisfăcător de conștientizare și înțelegere a problemelor principale. 	<ul style="list-style-type: none"> - nu recunoaște și/sau nu abordează problemele principale stabilite; - demonstrează o lipsă semnificativă de conștientizare sau înțelegere a problemelor principale.
Conținutul expus de	<ul style="list-style-type: none"> - <i>cuprinde mai mult decât cerințele</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>cuprinde toate cerințele minime de</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>satisface cerințele minime de informație</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>nu satisface cerințele minime de informație</i>

<p>candidat</p>	<p>minime de informație specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament totalmente convingătoare pentru comentariile făcute cu referire la subiect/sarcină; - oferă o serie de exemple relevante pentru ilustrarea comentariilor făcute; - demonstrează un nivel înalt de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea și profunzimea comentariilor făcute; - dă dovadă de un nivel înalt de conștientizare a tuturor problemelor etice și/sau juridice relevante și planifică modul de a le gestiona. 	<p>informație specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament convingător pentru comentariile făcute cu referire la subiect/sarcină; - oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute; - demonstrează un nivel bun de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea sau profunzimea comentariilor făcute; - dă dovadă de o conștientizare clară a problemelor etice și/sau juridice relevante și identifică modul în care acestea ar putea fi soluționate. 	<p>specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament adecvat pentru comentariile făcute cu referire la subiect/sarcină; - oferă exemple parțial potrivite pentru ilustrarea comentariilor făcute; - identifică principalele probleme etice și/sau juridice și prezintă idei generale despre posibilele soluții. 	<p>specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute, creează confuzii; - nu identifică problemele etice și/sau juridice relevante principale.
<p>*Răspunsul presupune relatarea, expunerea, dovedirea cunoștințelor și/sau demonstrarea abilităților practice în fața evaluatorului/comisiei de evaluare și calificare</p>				

EXEMPLU DE REZULTAT GENERAL AGREGAT

Toți candidații, care vor să obțină Certificatul de calificare de nivelul 3 CNCRM „*Electrogazosudor-montator*”, trebuie să susțină examenul de calificare. Suplimentar, candidații vor dovedi deținerea rezultatelor învățării, evaluate pe parcursul programului de formare profesională.

Atât nota pentru examenul de calificare, cât și nota finală pentru întreg programul de formare profesională sunt incluse în Suplimentul la Certificatul de calificare.

Exemplul de mai jos descrie cum se calculează rezultatul (nota) la examenul final (de calificare), precum și rezultatul final pe program, agregat din mai multe tipuri de evaluări.

Ponderarea evaluării la examenul de calificare

Candidații trebuie să susțină examenul de calificare, constituit din o probă scrisă și o probă practică.

Cerințe de susținere a examenului de calificare

Proba scrisă

Candidații trebuie să realizeze testul în volum de cel puțin 33% din punctajul acumulat. Convertirea procentului de realizare a testului în note este prezentată în tabelul de mai jos:

Procente de realizarea	100 - 95%	94 - 88%	87 - 78%	77 - 63%	62 - 48%	47 - 33%	32 - 21%	20 - 10%	9 - 5%	4 - 0%
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Proba practică

Pentru evaluarea abilităților practice la final de program, candidatul va realiza, conform schiței de lucru, o construcție sudată prin procedee de sudură combinate.

În luarea deciziilor privind notele pentru proba practică, examinatorii, evaluatorii și președintele comisiei de evaluare vor folosi pentru ghidare *Descriptorii de note pentru proba practică*.

Agregarea notei la examenul de calificare

Pentru promovarea examenului de calificare, candidatul va obține pentru fiecare probă, cel puțin nota 5.

Nota finală la Examenul de calificare include ponderat rezultatele ambelor probe, până la sutimi și se calculează conform formulei:

$$\text{Nota finală} = \text{Proba practică} * 0,7 + \text{Proba scrisă} * 0,3$$

Agregarea notei medii generală pentru program

Pentru a obține certificatul de calificare este necesară realizarea integrală a planului de învățământ cu cel puțin nota „5” și promovarea ambelor probe de evaluare ale examenului de calificare.

Nota medie generală se constituie din: media generală pe anii de studii + media de promovare a stagiilor de practică + nota finală la examenul de calificare.

Media generală pe anii de studii include ponderat media pentru modulele de instruire + media pentru disciplinele de cultură generală și se calculează conform formulei:

$$\text{Media generală pe anii de studii} = \text{media pentru modulele de instruire} * 0,7 + \text{media pentru disciplinele de cultură generală} * 0,3$$

Nota medie a stagiilor de practică, trebuie să fie cel puțin nota „5” și este constituită din notele medii de la stagiile de practică desfășurate pe parcursul programului de formare profesională.

**EXEMPLU DE PROCEDURĂ DE EVALUARE
ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII DE NIVELUL 3 CNCRM
COFETAR**

1. Rezultatele învățării pentru calificarea Cofetar

Rezultatele învățării și procedura de evaluare, în scopul atribuirii calificării, de nivelul 3 CNCRM *Cofetar* sunt descrise în Standardul de calificare aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 668/2020.

Cale de acces: https://mecc.gov.md/sites/default/files/sc_3_cncrm_cofetar.pdf

Conform prevederilor Standardului de calificare, evaluarea finală a rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării *Cofetar*, se organizează pentru candidații, care au realizat integral obiectivele programului de formare profesională conform prevederilor curriculare aprobate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

În scopul evaluării și certificării rezultatelor învățării atinse de absolvent, la final de program, prin test scris, vor fi evaluate următoarele rezultate ale învățării:

Rezultate ale învățării	Tipuri de itemi
<p>Absolventul poate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. organiza locul de muncă cu respectarea normelor igienico-sanitare și de securitate în muncă în procesul de preparare și păstrare a produselor de patiserie și cofetărie; 2. utiliza ustensilele și utilajul tehnologic conform instrucțiunilor și destinației, cu respectarea cerințelor SSM; 3. completa documentele specifice activității profesionale în secțiile de cofetărie și patiserie; 4. aprecia calitatea materiei prime, semipreparatelor coapte, semipreparatelor pentru finisare și a produselor finite în baza indicilor organoleptici; 5. prelucra diferite tipuri de materie primă, conform destinației; 6. prepara aluat și produse din aluat dospit afânat prin metoda biologică, conform rețetei; 7. prepara aluat și produse din aluat nedospit afânat prin metoda chimică, conform rețetei; 8. prepara aluat și produse din aluat nedospit afânat prin metoda mecanică, conform rețetei; 9. prepara siropuri și glazuri pentru produse de cofetărie și patiserie, conform rețetei; 10. prepara umpluturi din brânză, ciuperci, mac, nuci, legume, fructe cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei; 11. prepara jeleuri și sufleuri cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei; 12. prepara creme pentru produse de cofetărie, cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei; 13. prepara prăjituri și torturi cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei. 	<p>Itemi de completare</p> <p>Itemi de calcul</p> <p>Itemi de tip pereche</p> <p>Itemi cu alegere duală</p> <p>(Adevărat/Fals)</p> <p>Itemi cu alegere multiplă</p> <p>Itemi cu răspuns scurt/de completare</p>

La final de program, prin probă practică, vor fi evaluate următoarele rezultate ale învățării:

Absolventul poate:

1. organiza locul de muncă cu respectarea normelor igienico-sanitare și de securitate în muncă în procesul de preparare și păstrare a produselor de patiserie și cofetărie;
2. utiliza ustensilele și utilajul tehnologic conform instrucțiunilor și destinației, cu respectarea regulilor SSM;
3. completa documentele specifice activității profesionale în secțiile de cofetărie și patiserie;
4. aprecia calitatea materiei prime, semipreparatelor coapte, semipreparatelor pentru finisare și a produselor finite în baza indicilor organoleptici;
5. prelucra diferite tipuri de materie primă, conform destinației;
6. prepara aluat și produse din aluat dospit afânat prin metoda biologică, conform rețetei;
7. prepara aluat și produse din aluat nedospit afânat prin metoda chimică, conform rețetei;
8. prepara aluat și produse din aluat nedospit afânat prin metoda mecanică, conform rețetei;
9. prepara siropuri și glazuri pentru produse de cofetărie și patiserie, conform rețetei;
10. prepara umpluturi din brânză, ciuperci, mac, nuci, legume, fructe cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei;
11. prepara jeleuri și sufleuri cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei;
12. prepara creme pentru produse de cofetărie, cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei;
13. prepara prăjituri și torturi cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare, conform rețetei.

Pentru evaluarea abilităților practice, în cadrul examenului de calificare, se recomandă executarea unei sarcini complexe, care constă în prepararea produselor de patiserie/cofetărie, propuse mai jos:

Sarcina I

1. Prepararea a 10 bucăți sau 1 kg de produs obținut din aluat fărâmițos: a) checuri, b) fursecuri/ biscuiți.
2. Prepararea a 1 kg de tort din pandișpan obținut prin metoda de bază (cu încălzire) sau pandișpan rotund (bușe) sau pandișpan cu cacao, nuci, unt și preparat cu pastă de fructe sau cremă pe bază de unt, de albuș, cu destinație specială.

Sarcina II

1. Prepararea a 10 bucăți sau 1 kg de produs obținut din aluat dospit prin metoda directă (fără maia): pateuri, plăcinte, gogoși; sau prin metoda indirectă (cu maia): chifle, checuri, cozonaci, tarte, rulade.
2. Prepararea a 10 prăjituri din aluat fărâmițos sau din aluat opărit, preparate cu pastă de fructe sau cremă pe bază de unt, de albuș, fiartă, cu destinație specială.

Sarcina III

1. Prepararea a 10 bucăți sau 1 kg de produs obținut din aluat foitaj (prin metoda de bază): pateuri, plăcinte, volovani, limbi, urechiușe; sau aluat întins: plăcinte, baclava.
2. Prepararea a 1 kg de tort din aluat de turte dulci, preparat cu cremă pe bază de unt, fiartă, cu destinație specială.

2. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ LA EXAMENUL DE CALIFICARE

Ponderarea evaluării la examenul de calificare

Candidații trebuie să susțină examenul de calificare, constituit din probă scrisă și probă practică.

Cerințe de susținere a examenului de calificare

Proba scrisă

Testul de evaluare finală va fi elaborat în baza rezultatelor învățării specificate în Standardul de calificare și Curriculum. Candidații trebuie să realizeze testul în volum de cel puțin 33 % din punctajul total (100 %) al probei scrise. Convertirea procentului de realizare a testului în note este prezentată în tabelul de mai jos:

Procente de realizare a testului	100 - 95%	94 - 88%	87 - 78%	77 - 63%	62 - 48%	47 - 33%	32 - 21%	20 - 10%	9 - 5%	4 - 0%
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Proba practică

Pentru evaluarea abilităților practice la final de program, candidatul va pregăti două preparate (10 bucăți sau 1 kg de produs) de patiserie/cofetărie.

În luarea deciziilor privind notele pentru proba practică, examinatorii, evaluatorii și președintele comisiei de evaluare vor folosi pentru ghidare *Descriptorii de note pentru proba practică* (vedeți mai jos).

Descriptorii de note pentru proba practică

Descriptorii de note sunt aplicați pentru aprecierea rezultatelor învățării demonstrate prin proba practică, adică descriu semnificația notei pentru proba practică, parte componentă a examenului de calificare. De asemenea, descriptorii de note ajută elaboratorii instrumentelor de evaluare și examinatorii în procesul de evaluare pentru a decide asupra notei acordate în conformitate cu nivelul de realizare a sarcinii.

Criterii de evaluare	Descriptori			Respins
	Admis			
Respectarea cerințelor de realizare a sarcinii	<p>Candidatul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectă cerințele sanitare de igienă personală și în procesul de muncă - respectă regulile de securitate și sănătate în muncă pe toată durata de realizare a sarcinii - utilizează, ustensilele și utilajul tehnologic, conform instrucțiunii de exploatare și destinației. <p>Notă: Rezultatele învățării, axate pe respectarea securității și sănătății în muncă, trebuie să fie evaluate pe parcursul programului. Cu toate acestea, este important pentru calificarea <i>Cofetar</i> ca sarcina să fie realizată cu respectarea strictă a normelor igienico-sanitare și a cerințelor SSM. De aceea, criteriul de <i>Respectare a cerințelor de realizare a sarcinii</i> reprezintă „linia de jos”, adică minim necesar, care trebuie să fie respectat de toți candidații, indiferent de nivelul de performanță. Ținând cont de faptul că nu poate fi trecut un candidat care pune în situații de risc sănătatea proprie și celor din jur, acest criteriu de evaluare va avea o apreciere binară:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ DA respectă ✓ NU respectă <p>Prin urmare, pentru a trece proba practică de evaluare, candidatul trebuie să fie apreciat prin DA la toți trei descriptorii.</p>			<ul style="list-style-type: none"> - are aspect igienico-sanitar necorespunzător; - manifestă comportament neconform normelor igienico-sanitare; - utilizează necorespunzător scopului ustensilele și utilajul; - nu menține în curățenie locul de muncă.
Criterii de evaluare	Nivel maxim (nota 9 - 10)	Nivel mediu (nota 7 - 8)	Nivel minim (nota 5 - 6)	Nesatisfăcător (nota <5)
Respectarea etapelor procesului tehnologic	<ul style="list-style-type: none"> - consecutivitatea etapelor procesului tehnologic este respectată; - produsul finit este preparat conform rețetei; - produsul finit este preparat fără defecte; 	<ul style="list-style-type: none"> - consecutivitatea etapelor procesului tehnologic este, în general, respectată; - produsul finit este preparat cu abateri neesențiale de la rețetă; - candidatul identifică defectele și explică cauza acestora; 	<ul style="list-style-type: none"> - consecutivitatea etapelor procesului tehnologic este parțial respectată; - produsul finit este preparat cu unele abateri de la rețetă; - candidatul identifică defectele, dar nu cunoaște 	<ul style="list-style-type: none"> - consecutivitatea etapelor procesului tehnologic nu este respectată; - produsul finit nu este preparat conform rețetei;

			cauza acestora;	
Aspect exterior	<ul style="list-style-type: none"> - forma produsului este simetrică, regulată, conturul bine definit, se încadrează în limitele suportului, înălțime regulată/uniformă pe întreaga suprafață; - decorul este proporțional cu dimensiunile produsului, elementele de decor sunt clare, bine conturate, realizate cu acuratețe; - glazura este lucioasă, fără crăpături, bine fixată, într-un strat subțire, uniform pe toată suprafața; - volumul produsului este bine dezvoltat și crescut; - suprafața uniform lucioasă, fără crăpături; culoarea suprafeței; produsului este uniformă de la galben-auriu până brun deschis; 	<ul style="list-style-type: none"> - forma produsului este simetrică, regulată, cu mici abateri de la cea stabilită, conturul bine definit, se încadrează în limitele suportului, înălțime regulată/uniformă, cu abateri neesențiale; - decorul este proporțional cu dimensiunile produsului, conturul elementelor de decor este realizat cu mici abateri; - glazura este lucioasă, cu mici crăpături unitare, bine fixată, într-un strat subțire, uniform pe toată suprafața; - volumul produsului este suficient dezvoltat și crescut; - suprafața lucioasă neuniform, fără crăpături; - culoarea suprafeței produsului este de la galben-auriu până brun închis; 	<ul style="list-style-type: none"> - forma produsului este asimetrică, neregulată, conturul slab definit, cu înălțime neregulată/neuniformă pe întreaga suprafață; - decorul prezintă abateri în raport cu dimensiunile produsului, elementele de decor sunt parțial conturate; - glazura este mată, cu crăpături vizibile, cu porțiuni slab fixate, într-un strat neuniform pe unele porțiuni ale suprafeței; - produsul are o aplatizare neînsemnată și ca volum este insuficient dezvoltat; - suprafața lucioasă neuniform, cu unele crăpături/încrêțituri; - culoarea suprafeței produsului prezintă sectoare palide sau brun intens; 	<ul style="list-style-type: none"> - aspectul produsului finit are defecte grave, neremediabile (pierderea integrității, decorul realizat cu abateri grave, fără acuratețe); - operațiile pregătitoare sunt efectuate necalitativ (urme de coji, codițe, de impurități; - în cazul umpluturilor); - cu denivelări pe întreaga suprafață; - culoare atipică pentru tot produsul;
Aspect în secțiune	<ul style="list-style-type: none"> - grosimea blatului este egală cu stratul de cremă, este uniformă pe întreaga suprafață; - grosimea stratului de cremă este repartizat uniform pe întreaga suprafață a blatului; - blatul (pentru 	<ul style="list-style-type: none"> - grosimea blatului corespunde parțial cu stratul de cremă, este diferită pe întreaga suprafață; - blatul (pentru pandișpan) este relativ elastic; - umplutura, adaosurile și mix-urile sunt repartizate în întreg produsul cu abateri 	<ul style="list-style-type: none"> - grosimea blatului și a cremei este neuniformă pe întreaga suprafață; - elasticitatea blatului (pentru pandișpan) este redusă; - umplutura, adaosurile și mix-urile sunt repartizate cu 1-2 aglomerări vizibile/pronunțate în întreg 	<ul style="list-style-type: none"> - grosime neuniformă a blatului și a cremei pe întreaga suprafață; - grosime neuniformă a stratului de cremă, cu sectoare neacoperite; - blaturile sunt rigide; - umplutura, adaosurile și mix-urile sunt

	<p>pandișpan) este elastic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - umplutura, adaosurile și mix-urile sunt repartizate în întreg produsul, conform rețetei; 	<p>neesențiale de la rețetă;</p>	<p>produsul;</p>	<p>repartizate neuniform, cu multiple aglomerări vizibile, pronunțate în întreg produsul;</p>
Consistență	<ul style="list-style-type: none"> - în cazul cremelor: omogenă, fără umiditate separabilă, bine afânată, stabilă; - blaturile sunt uniform îmbibate cu sirop; - în cazul biscuiților: ușor fărâmicioasă, cu porozitate fină; 	<ul style="list-style-type: none"> - în cazul cremelor: puțin lichidă/densă/tăiată; parțial stabilă; - blaturile sunt suficient de îmbibate cu sirop; - în cazul biscuiților: parțial uscată/tare; 	<ul style="list-style-type: none"> - în cazul cremelor: neomogenă, cu 1-2 aglomerări densă/ lichidă/ tăiată, cu volum redus; nu-și menține forma; - blaturile sunt îmbibate insuficient/în exces/neuniform cu sirop; - în cazul biscuiților: uscată, tare, prea fărâmicioasă; 	<ul style="list-style-type: none"> - în cazul cremelor: exagerat de lichidă sau densă; - blaturi dure, uscate, neîmbibate cu sirop; - biscuiți excesiv de fărâmicioși;
Miros	<ul style="list-style-type: none"> - specific componentelor de bază; fără mirosuri străine; 	<ul style="list-style-type: none"> - slab pronunțat sau cu predominarea unui ingredient; 	<ul style="list-style-type: none"> - neevidențiat, insuficient exprimat; 	<ul style="list-style-type: none"> - miros străin, neplăcut, atipic;
Gust	<ul style="list-style-type: none"> - caracteristic ingredientelor și aromelor folosite, echilibrat; 	<ul style="list-style-type: none"> - caracteristic ingredientelor și aromelor folosite sau slab pronunțat; 	<ul style="list-style-type: none"> - neechilibrat, puternic evidențiat a unor ingrediente; 	<ul style="list-style-type: none"> - exagerat de dulce, sărat sau nespecific produsului;

Agregarea notei la examenul de calificare

Pentru promovarea examenului de calificare, candidatul va obține pentru fiecare probă, cel puțin nota 5.

Nota finală la Examenul de calificare include ponderat rezultatele ambelor probe, până la sutimi și se calculează conform formulei:

Nota finală = *Proba practică* * 0,7 + *Proba scrisă* * 0,3.

Agregarea notei medii generale pentru componenta Pregătire de profil

Pentru a obține certificatul de calificare este necesară realizarea integrală a planului de învățământ cu cel puțin nota „5” și promovarea ambelor probe de evaluare ale examenului de calificare.

Nota medie generală se constituie din: media generală pe anii de studii + media de promovare a stagiilor de practică + nota finală la examenul de calificare.

Media generală pe anii de studii include media pentru modulele de instruire (după caz discipline), care includ instruire teoretică și instruire practică.

Media de promovare a stagiilor de practică este constituită din notele medii de la stagiile de practică în producere.

3. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI ATRIBUIREA CALIFICĂRII

Instrumente de evaluare

Pentru realizarea probei scrise și celei practice, grupul de lucru responsabil de elaborarea instrumentelor de evaluare, va elabora teste și sarcini practice, care vor fi pilotate cu 2-4 luni înainte de examenul de calificare. Rezultatele pilotării vor fi analizate și vor fi luate decizii de rigoare.

Pentru proba scrisă a examenului de calificare va fi elaborat un set de teste (3 variante), care vor avea același grad de complexitate, aceeași structură și același număr și tipuri de itemi de evaluare. Testul scris va fi însoțit de baremul de verificare și modalitatea de convertire a punctelor în note.

Pentru proba practică a examenului de calificare va fi elaborat:

1. Formularul elevului, care descrie sarcina de lucru și cerințele pentru realizarea acesteia,
2. Formularul evaluatorului, care include criteriile de evaluare a procesului și produsului,
3. Baremul de apreciere a probei practice.

Pentru desfășurarea probei scrise, sunt necesare:

1. resurse umane:

- a) elaboratori de teste,
- b) observatori,
- c) evaluatori ai testelor,
- d) verificatori ai evaluării,

2. resurse materiale:

- a) hârtie pentru tipărirea testelor,
- b) imprimante pentru multiplicarea testelor,
- c) spații de clasă pentru administrarea testelor,
- d) spații/încăperi pentru verificarea testelor.

Pentru desfășurarea probei practice, în funcție de sarcina de evaluare, sunt necesare:

1. resurse umane - se recomandă ca procesul de realizare a sarcinii, executat de un candidat, să fie observat și evaluat de cel puțin un evaluator, iar produsul finit să fie evaluat de cel puțin 3 evaluatori.
2. resurse materiale:
 - **laboratoare** amenajate cu sistem de ventilare funcțional, cu sectoare pentru realizarea operațiilor de pregătire a materiei prime, preparare a semipreparatelor și produselor finite;
 - **ustensile:**
 - a) cuțite de patiserie, linguri, pensule, spumiere, sistră (spatulă), merdenele, merdenele ștanțate, teluri, pasatrice, rulouri reglabile pentru tăiat, răzători;
 - b) planșete de lemn, covorașe din silicon, grătare pentru glasarea prăjiturilor și torturilor, grătar pentru savarine, tăvi pentru prăjituri, tăvi pentru baclava;
 - c) forme gofrate, forme pentru decupat, cercuri pentru coacerea blaturilor, rame dreptunghiulare, truse de duiuri și șprițuri, croșete pentru glasarea prăjiturilor;
 - d) vase gradate, vase de inox, căzănele de cofetărie, site;
 - **utilaje și echipamente:**
 - a) mese de lucru, stelaje, mese cu cuve, cuve pentru dezinfectarea ouălor, cântar electronic, covorașe dielectrice;
 - b) malaxorul cu braț oscilant, malaxorul cu melc, mixerul, blender, robotul universal, mașină de tocat carne;
 - c) plita electrică, cuptor, dospitor, friteuză, cuptor cu microunde;
 - d) congelator, frigider;
 - **materiale consumabile:**
 - a) făină de grâu;
 - b) produse zaharoase: zahăr tos, zahăr farin, miere, melasă, amidon, ciocolată;
 - c) ouă, praf de ouă;
 - d) lapte integral, lapte praf degresat, lapte integral concentrat cu zahăr, frișcă (35%), iaurt, smântână, brânzeturi, brânză de vaci, brânză de oi;
 - e) grăsimi: ulei vegetal, unt, margarină, grăsimi culinare;
 - f) legume: cartofi, morcovi, varză proaspătă, ceapă, ceapă verde, mărar, dovleac;
 - g) fructe proaspete sau conservate: mere, vișine, prune, caise, piersici, zmeură, coacăză, căpșuni, afine, portocale, mandarine, lămâie, banane, ananas, rodii, fulgi de migdale, fulgi de cocos, stafide, fructe zaharisite, dulceață, magiun, gem, pireu de fructe, suc de fructe;
 - h) mac, susan, nuci, migdale, alune, arahide;
 - i) produse gustative, coloranți alimentari și agenți de gelificare: zahăr ars, șofran, suc de sfeclă roșie: piper negru, sare, vanilia, vanilină, scorțișoară, cardamom, cuișoare, ienibahar, badian, ghimbir, chimen, acid acetic, acid citric, esență de vanilie, esență de lămâie, esență de portocale, esență de migdale, esență de rom, cacao praf, cafea naturală măcinată, divin, vin de desert, gelatină, agar-agar;
 - j) afânători: drojdii, bicarbonat de sodiu, carbonat de amoniu, praf de copt;
 - **echipament individual de protecție:** Scurtă și pantaloni/halat de protecție, bonetă, șorț, ștergar, batistă, încălțăminte de schimb, mănuși termoizolante, mănuși igienice.

**EXEMPLU DE PROCEDURĂ DE EVALUARE
ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII DE NIVEL 4 CNCRM
TEHNICIAN ÎN INDUSTRIA CONFECȚIILOR**

1. Rezultatele învățării pentru calificarea *Tehnician în industria confecțiilor*

Rezultatele învățării și procedura de evaluare în scopul atribuirii calificării de nivelul 4 CNCRM *Tehnician în industria confecțiilor* sunt descrise în Standardul de calificare aprobat prin Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr. 671/2020. Calea de acces:

https://mecc.gov.md/sites/default/files/sc_4_cncrm_tehnician_in_industria_confecțiilor.pdf.

Pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării, la final de program, candidaților, în funcție de performanțele academice, li se oferă două posibilități de susținere a probelor de calificare:

1. Examen de calificare, compus din proba teoretică și practică;
2. Lucrare de diplomă.

Rezultatele învățării evaluate prin Examen de calificare

Prin probă teoretică a Examenului de calificare, se vor evalua următoarele rezultate ale învățării:

Nr. crt.	Rezultate ale învățării	Tipuri de itemi
	Absolventul poate:	
1.	realiza tipare de bază și de model pentru diverse sortimente de confecții pentru femei, bărbați și copii, în mod manual și prin sisteme CAD;	Itemi de calcul; Itemi cu alegere multiplă;
2.	realiza documentația tehnică constructivă în mod manual și prin sisteme CAD;	Itemi cu răspuns scurt/de completare;
3.	stabili consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare a produselor vestimentare de diverse sortimente;	Itemi de tip problemă;
4.	determina consumul de timp pentru prelucrarea diverselor tipuri de produse, conform normativelor în vigoare;	
5.	stabili norma de producție pentru personalul din subordine;	
6.	realiza schema diviziunii muncii în cadrul procesului tehnologic;	
7.	distribui sarcinile de lucru muncitorilor și punctele de control al calității;	Itemi de tip eseu.
8.	recomanda metode de prelucrare tehnologică, ținând cont de specificul procesului de fabricație;	
9.	amplasa utilajul/echipamentul, inventarul și ustensilele/SDV-urile la locul de muncă conform normativelor tehnice și cerințelor ergonomice;	
10.	verifica calitatea executării lucrului operațional conform documentației normativ-tehnice la fiecare etapă a procesului de fabricație;	
11.	estima eficiența proceselor tehnologice în baza indicatorilor tehnico-economici.	

Prin probă practică a Examenului de calificare vor fi evaluate următoarele rezultate ale învățării:

Nr. crt.	Rezultate ale învățării
	Absolventul poate:
1.	realiza tipare de bază și de model pentru divers sortiment de confecții pentru femei, bărbați și copii, în mod manual și prin sisteme CAD;
2.	realiza documentația tehnică constructivă, în mod manual și prin sisteme CAD;
3.	stabili consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare a produselor vestimentare de diverse sortimente;
4.	confeționa mostra-etalon pentru diverse sortimente de produse vestimentare pentru femei, bărbați și copii;
5.	recomanda metode de prelucrare tehnologică, ținând cont de specificul procesului de fabricație;
6.	opera cu utilaje și echipamente tehnologice pentru fabricarea confecțiilor din țesături, respectând regulile SSM;
7.	confeționa subansambluri de produse vestimentare de diverse sortimente;
8.	efectua asamblarea subansamblurilor pentru obținerea produsului finit;
9.	verifica calitatea executării lucrului operațional conform documentației normativ-tehnice la fiecare etapă a procesului de fabricație;
10.	propune soluții pentru diverse situații problemă la locul de muncă;
11.	comunica eficient, în mod verbal și în scris, cu personalul ierarhic superior și cel din subordine.

Ponderarea evaluării la Examenul de calificare

Proba teoretică

Testul de evaluare finală va fi elaborat conform matricei de specificații, elaborate în baza rezultatelor învățării stipulate în standardul de calificare, precum și în baza curriculumului de formare profesională. Candidații trebuie să realizeze testul în volum de cel puțin 33% din punctajul total (100%). Baremul de notare se elaborează în temeiul Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, aprobat prin ordinul Ministrului Educației nr. 234/2016.

Convertirea procentului de realizare a testului în note este prezentată în tabelul de mai jos:

Procente de realizare	100-95%	94-88%	87-78%	77-63%	62-48%	47-33%	32-21%	20-10%	9-5%	4-0%
Nota	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Proba practică

Pentru evaluarea abilităților practice la final de program, candidatul va prezenta Comisiei de evaluare și calificare *Portofoliul absolventului*, care include:

1. unu-trei produse vestimentare cu grad înalt de complexitate sau trei-cinci modele de complexitate medie pentru femei, bărbați și copii, confecționate în cadrul stagiului/stagiilor de

practică. Produsele vestimentare se prezintă pe manechine în fața comisiei de evaluare și calificare;

2. desenul tehnic al produsului vestimentar pe coli format A4, S 1:10, numit în continuare, produs de bază, avizat de către profesorul de specialitate;
3. tiparul de model al produsului de bază pe coli format A1, S 1:2 și calculul aferent acestuia, avizate de către profesorul de specialitate;
4. desenul de asamblare al produsului de bază pe coli de format A1, cu includerea a cel puțin cinci subansambluri ale produsului de bază, avizat de către profesorul de specialitate;
5. set de secvențe foto și/sau video, dovadă a procesului de realizare a produsului/produselor prezentate de către elev cu reflectarea obligatorie a următoarelor etape:
 - încadrarea șabloanelor și croirea reperelor produsului de bază;
 - însăilarea reperelor, după caz, TUT al produsului;
 - realizarea I-ei probe a produsului de bază;
 - realizarea operațiilor principale de confecționare a produselor prezentate;
 - vederile din față și din spate pentru toate produsele de îmbrăcăminte în varianta finisată, îmbrăcate pe manechin/manechine.

Calitatea secvențelor foto/video nu se evaluează, dar prezența acestora constituie o condiție de admitere către susținerea probei practice a examenului de calificare.

Descriptorii de note pentru proba practică a Examenului de calificare

Descriptorii de note sunt aplicați pentru stabilirea nivelului rezultatelor învățării demonstrate de către candidat prin proba practică a Examenului de calificare. Descriptorii explică semnificația notei acordate candidatului la etapa de prezentare a produselor incluse în *Portofoliul absolventului*. Descriptorii de nivel se utilizează de către Comisia de evaluare și calificare în procesul de stabilire a notei alocate corespunzător nivelului de realizare a sarcinii.

Nota finală la proba practică a Examenului de calificare se va calcula ținând cont de ponderea fiecărui criteriu de evaluare, specificate în tabelul de mai jos.

Criterii de evaluare	Descriptorii				Ponderea criteriilor în nota finală a probei practice
	Nivel maxim (nota 9-10)	Nivel mediu (nota 7-8)	Nivel minim (nota 5-6)	Nesatisfăcător (nota <5)	
Structura și limbajul răspunsului	Prezentarea este bine/foarte bine structurată; subiectul este expus într-un limbaj de specialitate exact și vast, corespunzător conținutului.	Prezentarea este, în general, structurată clar; subiectul este expus cu utilizarea termenilor de specialitate, dar limitat.	Prezentare parțial structurată; informația expusă într-un limbaj de specialitate acceptabil, corespunzător subiectului.	- Prezentarea este nestructurată, nu corespunde subiectului.	0,1
Gradul de înțelegere a sarcinii de către candidat	Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; demonstrează un nivel excelent de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; demonstrează un bun nivel de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; demonstrează un nivel satisfăcător de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	- Nu recunoaște și/sau nu abordează problemele principale stabilite; demonstrează o lipsă semnificativă de conștientizare sau înțelegere a problemelor principale.	0,05
Conținutul expus de	Cuprinde mai mult decât cerințele minime de	Cuprinde toate cerințele minime de informație	Satisface cerințele minime de informație specificate	- Nu satisface cerințele minime de informație	0,1

candidat	<p>informație specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <p>prezintă un raționament totalmente convingător pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină;</p> <p>oferă o serie de exemple relevante pentru ilustrarea comentariilor făcute;</p> <p>demonstrează un nivel înalt de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea și profunzimea comentariilor făcute;</p> <p>dă dovadă de un nivel înalt de conștientizare a tuturor problemelor de specialitate relevante și planifică modul de a le gestiona.</p>	<p>specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <p>prezintă un raționament convingător pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină;</p> <p>oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute;</p> <p>demonstrează un nivel bun de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea sau profunzimea comentariilor făcute;</p> <p>dă dovadă de o conștientizare clară a problemelor de specialitate relevante și identifică modul în care acestea ar putea fi soluționate.</p>	<p>în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <p>prezintă un raționament adecvat pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină;</p> <p>oferă exemple parțial potrivite pentru ilustrarea comentariilor făcute;</p> <p>identifică principalele probleme de specialitate și prezintă idei generale despre posibilele soluții.</p>	<p>specificate în materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <p>nu oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute, creează confuzii;</p> <p>nu identifică problemele etice și/sau juridice relevante principale.</p>	
	PRODUSELE VESTIMENTARE				
Calitatea produsului vestimentar prezentat	<p>Produsul vestimentar corespunde tendințelor modei;</p> <p>produsul vestimentar se poziționează corect pe manechin;</p> <p>prelucrarea tehnologică a produsului corespunde cerințelor tehnice, sunt selectate și aplicate metode</p>	<p>Produsul vestimentar corespunde, în general, tendințelor modei;</p> <p>produsul vestimentar se poziționează echilibrat fără defecte vizibile;</p> <p>prelucrarea tehnologică a produsului corespunde cerințelor tehnice.</p>	<p>Produsul vestimentar corespunde parțial tendințelor modei;</p> <p>produsul vestimentar se poziționează cu mici defecte posibil de remediat;</p> <p>prelucrarea tehnologică a produsului este realizată cu unele abateri posibil de</p>	<p>Produsul vestimentar nu corespunde tendințelor modei;</p> <p>produsul se poziționează cu abateri semnificative;</p> <p>prelucrarea tehnologică a produsului este realizată cu erori</p>	0,5

	optime de prelucrare.		remediat.	neremediabile.	
	REPREZENTĂRILE GRAFICE				
Corectitudinea desenului tehnic al produsului vestimentar de bază	Desenul tehnic este realizat cu respectarea tuturor cerințelor tehnice; desenul tehnic include toate elementele constructive și decorative ale produsului; desenul tehnic este realizat cu respectarea proporțiilor corpului uman și a elementelor produsului vestimentar.	Desenul tehnic este realizat cu respectarea principalelor cerințe tehnice; desenul tehnic include toate elementele constructive, dar lipsesc unele elemente decorative neesențiale ale produsului; desenul tehnic este realizat cu abateri neesențiale de la proporțiile corpului uman și a elementelor produsului vestimentar.	Desenul tehnic este realizat cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice; desenul tehnic include parțial elementele constructive și decorative ale produsului; desenul tehnic este realizat cu unele abateri de la proporțiile corpului uman.	Desenul tehnic este realizat cu abateri esențiale de la cerințele tehnice; desenul tehnic nu include elementele constructive și decorative ale produsului; desenul tehnic nu corespunde proporțiilor corpului uman.	0,05
Precizia tiparului de model al produsului vestimentar de bază	Tiparul de model este realizat cu respectarea cerințelor tehnice, liniile sunt uniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației; tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman și calculului construcției, care este realizat corect. Pe desen sunt reprezentate toate liniile constructive ale tiparului de bază, inclusiv notarea punctelor constructive; construcția de model	Tiparul de model este realizat cu respectarea cerințelor tehnice, pe unele porțiuni ale desenului, liniile sunt neuniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației; tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman, dar sunt unele erori minore în calculul construcției și la notarea punctelor constructive; construcția de model corespunde produsului vestimentar și include toate elementele specificate în	Tiparul de model este realizat cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice, liniile pe unele porțiuni sunt neuniforme după grosime; tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman, dar este elaborat cu abateri de la algoritmul construcției, posibil de remediat; construcția de model corespunde parțial produsului vestimentar și nu include toate elementele specificate în	Tiparul de model nu corespunde cerințelor tehnice; tiparul de bază și de model nu corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman și algoritmului construcției.	0,1

	corespunde produsului vestimentar și include toate elementele prezentate în desenul tehnic.	desenul tehnic cu mici erori în aplicarea procedeeilor de modelare constructivă, posibil de remediat.	desenul tehnic.		
Corespunderea desenului de asamblare cu produsul de bază	<p>Desenul de asamblare este realizat cu respectarea cerințelor tehnice. Liniile sunt uniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației;</p> <p>desenul de asamblare al produsului include toate elementele de prelucrare tehnologică;</p> <p>metodele de prelucrare propuse în desen sunt conforme tehnologiilor moderne aplicate în industria de confecții.</p>	<p>Desenul de asamblare este realizat cu respectarea cerințelor tehnice, dar pe unele porțiuni ale desenului, liniile sunt neuniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației;</p> <p>desenul de asamblare al produsului reprezintă toate elementele de prelucrare tehnologică, cu erori neesențiale;</p> <p>metodele de prelucrare propuse în desen sunt conforme tehnologiilor aplicate în industria de confecții.</p>	<p>Desenul de asamblare este realizat cu abateri de la cerințele tehnice. Liniile pe unele porțiuni sunt neuniforme după grosime;</p> <p>desenul de asamblare al produsului nu include toate elementele de prelucrare tehnologică;</p> <p>metodele de prelucrare corespund parțial tehnologiilor aplicate în industria de confecții.</p>	Desenul de asamblare nu corespunde cerințelor tehnice.	0,1

Rezultatele învățării evaluate prin Lucrare de diplomă

Pentru susținerea Lucrării de diplomă, candidaților li se propun teme-tip sau individualizate prin care se evaluează capacitatea acestora de a elabora documentația tehnică necesară pentru lansarea unui produs vestimentar în procesul tehnologic, precum și aptitudinile de prezentare a produsului/produselor vestimentare confecționate.

La final de program, prin Lucrare de diplomă-tip, vor fi evaluate următoarele rezultate ale învățării:

Nr. crt.	Rezultate ale învățării Absolventul poate:
1.	realiza tipare de bază și de model pentru diverse sortimente de confecții pentru femei, bărbați și copii, în mod manual și prin sisteme CAD;
2.	realiza documentația tehnică constructivă în mod manual și prin sisteme CAD;
3.	stabili consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare a produselor vestimentare de diverse sortimente;
4.	confecționa mostra-etalon pentru diverse sortimente de produse vestimentare pentru femei, bărbați și copii;
5.	determina consumul de timp pentru prelucrarea diverselor tipuri de produse, conform normativelor în vigoare;
6.	stabili norma de producție pentru personalul din subordine;
7.	realiza schema diviziunii muncii în cadrul procesului tehnologic;
8.	recomanda metode de prelucrare tehnologică, ținând cont de specificul procesului de fabricație;
9.	opera cu utilaje și echipamente tehnologice pentru fabricarea confecțiilor din țesături, respectând regulile SSM;
10.	amplasa utilajul/echipamentul, inventarul și ustensilele/SDV-urilor la locul de muncă conform normativelor tehnice și cerințelor ergonomice;
11.	confecționa subansambluri de produse vestimentare de diverse sortimente;
12.	efectua asamblarea subansamblurilor pentru obținerea produsului finit;
13.	verifica calitatea executării lucrului operațional conform documentației normativ-tehnice la fiecare etapă a procesului de fabricație;
14.	estima eficiența proceselor tehnologice în baza indicatorilor tehnico-economici;
15.	comunica eficient, în mod verbal și în scris, cu personalul ierarhic superior și cel din subordine.

Pentru evaluarea rezultatelor învățării la final de program prin Lucrare de diplomă²-tip, se recomandă prezentarea de către absolvent a următoarelor:

- unu-trei produse vestimentare cu grad înalt de complexitate sau trei-cinci de complexitate medie;
- memoriul explicativ, pentru unul din produsele prezentate, care include:
 - ✓ informația de referință necesară pentru lansarea produsului în procesul de fabricație;
 - ✓ documentația constructivă pentru produsul de bază;

² pentru lucrarea de diplomă individualizată se prezintă un produs vestimentar/după caz, documentația constructivă sau tehnologică cu un conținut specific.

- ✓ documentația tehnologică și de organizare a procesului de fabricație;
- ✓ după caz, planul de afaceri pentru o întreprindere de confecții;
- reprezentările grafice pentru produsul prezentat, care includ:
 - ✓ desenul tehnic al produsului vestimentar;
 - ✓ tiparul de model;
 - ✓ desenul de asamblare a produsului vestimentar;
 - ✓ planul secțiilor/secției întreprinderii cu amplasarea utilajului;
- secvențe foto/video, dovadă a procesului de realizare de către candidat a produsului/produselor prezentate, cu reflectarea obligatorie a etapelor procesului tehnologic:
 - ✓ încadrarea șabloanelor și croirea reperelor produsului de bază;
 - ✓ însăilarea reperelor, după caz, TUT al produsului;
 - ✓ realizarea I-ei probe a produsului de bază;
 - ✓ secvențe (3-4) din cadrul procesului de confecționare a produselor prezentate în colecție;
 - ✓ vederea din față și din spate pentru toate produsele de îmbrăcăminte în varianta finisată, îmbrăcate pe manechin/manechine.

Calitatea secvențelor foto/video nu se evaluează, dar prezența acestora constituie o condiție de admitere către susținerea lucrării de diplomă.

DESCRIPTORI DE NOTE PENTRU LUCRAREA DE DIPLOMĂ

Descriptorii de note sunt aplicați pentru stabilirea nivelului rezultatelor învățării demonstrate de către candidat prin Lucrarea de diplomă. Descriptorii explică semnificația notei acordate candidatului pentru prezentarea produselor specificate în conținutul lucrării. Descriptorii de nivel se utilizează de către Comisia de evaluare și calificare în procesul de stabilire a notei alocate corespunzător nivelului de realizare a sarcinii.

Nota finală la Lucrarea de diplomă se va calcula ținând cont de ponderea fiecărui criteriu de evaluare, specificate în tabelul de mai jos.

Pentru Lucrarea de diplomă individualizată, ponderea criteriilor de evaluare se vor stabili proporțional complexității sarcinilor incluse în Lucrarea de diplomă. Criteriile marcate cu (*) sunt obligatorii și ponderea acestora nu poate fi modificată.

Criterii de evaluare	Descriptori				Ponderea criteriilor de evaluare în nota finală
	Nivel maxim (nota 9-10)	Nivel mediu (nota 7-8)	Nivel minim (nota 5-6)	Nesatisfăcător (nota <5)	
PREZENTAREA LUCRĂRII					
Structura și limbajul răspunsului*	- Prezentarea este bine/foarte bine structurată; - subiectul este expus într-un limbaj de specialitate exact și vast, corespunzător conținutului.	- Prezentarea în general, este structurată clar; - subiectul este expus cu utilizarea termenilor de specialitate, dar limitat.	- Prezentare parțial structurată; - informația expusă într-un limbaj de specialitate acceptabil, corespunzător subiectului.	- Prezentarea este nestructurată, nu corespunde subiectului.	0,1
Gradul de înțelegere a problematicii lucrării*	- Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un nivel excelent de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	- Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un bun nivel de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	- Recunoaște și abordează problemele principale stabilite; - demonstrează un nivel satisfăcător de conștientizare și înțelegere a problemelor principale.	- Nu recunoaște și/sau nu abordează problemele principale stabilite; - demonstrează o lipsă semnificativă de conștientizare sau înțelegere a problemelor principale.	0,05
Conținutul expus de	- Cuprinde mai mult decât cerințele minime de informație specificate în	- Cuprinde toate cerințele minime de informație specificate în materialele	- Satisface cerințele minime de informație specificate în materialele care	- Nu satisface cerințele minime de informație specificate în materialele	0,1

candidat*	<p>materialele care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament totalmente convingător pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină; - oferă o serie de exemple relevante pentru ilustrarea comentariilor făcute; - demonstrează un nivel înalt de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea și profunzimea comentariilor făcute; - dă dovadă de un nivel înalt de conștientizare a tuturor problemelor de specialitate relevante și planifică modul de a le gestiona. 	<p>care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament convingător pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină; - oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute; - demonstrează un nivel bun de cunoaștere și/sau de înțelegere în varietatea sau profunzimea comentariilor făcute; - dă dovadă de o conștientizare clară a problemelor de specialitate relevante și identifică modul în care acestea ar putea fi soluționate. 	<p>însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezintă un raționament adecvat pentru comentariile făcute cu privire la subiect/sarcină; - oferă exemple parțial potrivite pentru ilustrarea comentariilor făcute; - identifică principalele probleme de specialitate și prezintă idei generale despre posibilele soluții. 	<p>care însoțesc instrumentul de evaluare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu oferă exemple corespunzătoare pentru ilustrarea comentariilor făcute, creează confuzii; - nu identifică problemele etice și/sau juridice relevante principale. 	
------------------	--	---	---	---	--

PRODUSELE VESTIMENTARE

Calitatea produsul vestimentar prezentat*	<ul style="list-style-type: none"> - Produsul vestimentar corespunde tendințelor modei; - produsul vestimentar se poziționează corect pe manechin; - prelucrarea tehnologică a produsului corespunde cerințelor tehnice, sunt selectate și aplicate metode optime de prelucrare; 	<ul style="list-style-type: none"> - Produsul vestimentar corespunde, în general, tendințelor modei; - produsul vestimentar se poziționează echilibrat fără defecte vizibile; - prelucrarea tehnologică a produsului corespunde cerințelor tehnice; - calitatea produsului vestimentar finit 	<ul style="list-style-type: none"> - Produsul vestimentar corespunde parțial tendințelor modei; - produsul vestimentar se poziționează cu mici defecte posibil de remediat; - prelucrarea tehnologică a produsului este realizată cu unele abateri posibil de remediat; 	<ul style="list-style-type: none"> - Produsul vestimentar nu corespunde tendințelor modei; - produsul se poziționează cu abateri semnificative; - prelucrarea tehnologică a produsului este realizată cu erori neremediabile; - calitatea produsului vestimentar finit nu corespunde standardelor de 	0,25
--	---	--	--	--	-------------

	- calitatea produsului vestimentar finit corespunde în totalitate standardelor de calitate aplicate în industria de confecții.	corespunde standardelor de calitate aplicate în industria de confecții, cu abateri nesemnificative.	- calitatea produsului vestimentar finit corespunde parțial standardelor de calitate aplicate în industria de confecții.	calitate aplicate în industria de confecții.	
MEMORIUM EXPLICATIV					
Informația de referință	- Materialele textile utilizate pentru confecționarea produsului sunt caracterizate pe deplin, conform cerințelor tehnice; - parametrii dimensionali ai corpului uman sunt prezentați conform standardelor antropometrice; - parametrii tehnici ai utilajului recomandat sunt optimi pentru confecționarea produsului vestimentar selectat și corespund fișei tehnice. - prelucrarea tehnologică propusă pentru produsul vestimentar corespunde în totalitate cerințelor tehnice aplicate în industria de confecții. - instrucțiunile de SSM corespund procesului tehnologic.	- Materialele textile utilizate pentru confecționarea produsului sunt caracterizate conform cerințelor tehnice; - parametrii dimensionali ai corpului uman sunt, în general, prezentați conform standardelor antropometrice; - parametrii tehnici ai utilajului recomandat pentru confecționarea produsului vestimentar, corespund fișei tehnice; - prelucrarea tehnologică propusă pentru produsul vestimentar este cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice aplicate în industria de confecții; - instrucțiunile de SSM corespund procesului tehnologic.	- Materialele textile utilizate pentru confecționarea produsului sunt caracterizate parțial; - parametrii dimensionali ai corpului uman sunt prezentați parțial; - parametrii tehnici ai utilajului recomandat pentru confecționarea produsului vestimentar, corespund parțial fișei tehnice; - prelucrarea tehnologică propusă pentru produsul vestimentar corespunde parțial cerințelor tehnice aplicate în industria de confecții; - instrucțiunile de SSM corespund procesului tehnologic.	- Materialele textile utilizate pentru confecționarea produsului sunt caracterizate cu abateri esențiale de la cerințele tehnice; - parametrii dimensionali ai corpului nu sunt prezentați conform standardelor antropometrice; - parametrii tehnici ai utilajului recomandat pentru confecționarea produsului vestimentar, nu corespund fișei tehnice; - prelucrarea tehnologică propusă pentru produsul vestimentar nu corespunde cerințelor tehnice aplicate în industria de confecții; - instrucțiunile de SSM nu corespund procesului tehnologic.	0,05
Documentația	- Adaosurile constructive propuse corespund formei, siluetei și tipului dat de	- Adaosurile constructive propuse corespund siluetei și tipului dat de produs;	- Adaosurile constructive propuse sunt cu unele abateri de la siluetă și	- Adaosurile constructive propuse nu corespund formei, siluetei și tipului	0,15

<p>constructivă pentru produsul prezentat</p>	<p>produs;</p> <ul style="list-style-type: none"> - calculul construcției tiparului de bază este realizat corect cu prezentarea algoritmului de proiectare; - desenul tehnic include toate elementele constructive și decorative ale produsului; - desenul tehnic este realizat cu respectarea proporțiilor corpului uman și a elementelor produsului vestimentar; - adaosurile tehnologice sunt stabilite corect și marcate conform cerințelor tehnice; - setul de șabloane este realizat în conformitate cu cerințele tehnice; - gradarea șabloanelor este realizată în conformitate cu cerințele tehnice; - șabloanele sunt încadrate pe material rațional și conform cerințelor tehnice. - indicatorii de economicitate ai încadrării sunt calculați corect și corespund normelor în vigoare. 	<ul style="list-style-type: none"> - calculul construcției tiparului de bază este realizat corect cu explicarea strict necesară a algoritmului de proiectare; - desenul tehnic include toate elementele constructive, dar lipsesc unele elemente decorative neesențiale ale produsului; - desenul tehnic este realizat cu abateri neesențiale de la proporțiile corpului uman și a elementelor produsului vestimentar; - adaosurile tehnologice sunt stabilite corect și marcate cu abateri minore de la cerințele tehnice; - setul de șabloane este realizat cu mici abateri de la cerințele tehnice; - gradarea șabloanelor este realizată cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice; - șabloanele sunt încadrate pe material conform cerințelor tehnice; - indicatorii de economicitate ai încadrării corespund normelor în vigoare, dar sunt calculați cu unele erori minore. 	<p>tipul dat de produs;</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția tiparului de bază este realizată cu unele abateri de calcul; - desenul tehnic include parțial elementele constructive și decorative ale produsului; - desenul tehnic este realizat cu unele abateri de la proporțiile corpului uman; - adaosurile tehnologice sunt stabilite și marcate cu erori remediabile; - setul de șabloane este realizat cu abateri remediabile de la cerințele tehnice; - gradarea șabloanelor este realizată cu erori remediabile de la cerințele tehnice; - șabloanele sunt încadrate pe material conform cerințelor tehnice, în limita erorilor admisibile; - indicatorii de economicitate ai încadrării corespund normelor în vigoare, dar sunt calculați cu erori posibil de corectat. 	<p>dat de produs;</p> <ul style="list-style-type: none"> - calculul construcției tiparului de bază este realizat incorect; - desenul tehnic nu include elementele constructive și decorative ale produsului; - desenul tehnic nu corespunde proporțiilor corpului uman; - adaosurile tehnologice nu sunt stabilite conform cerințelor tehnice; - setul de șabloane nu este realizat în conformitate cu cerințele tehnice; - gradarea șabloanelor nu este realizată în conformitate cu cerințele tehnice; - șabloanele sunt încadrate pe material cu abateri esențiale de la cerințele tehnice; - indicatorii de economicitate ai încadrării nu corespund normelor în vigoare. 	
--	---	--	--	---	--

<p>Documentația tehnologică și de organizare a procesului de fabricație</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Metodele de prelucrare tehnologică selectate asigură un nivel optim al indicatorilor tehnico-economici; - utilajul și echipamentul tehnologic propus este selectat rațional și corespunde în totalitate cerințelor pentru confecționarea produsului pentru etapele procesului tehnologic; - consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare asigură obținerea unui produs de calitate corespunzător modelul prezentat; - organizarea procesului tehnologic este realizată rațional, indicatorii tehnico-economici se încadrează în limitele specifice întreprinderilor de confecții; - procedeele de verificare a calității executării produsului vestimentar corespund documentației normativ-tehnice pentru fiecare etapă de producție. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metodele de prelucrare tehnologică ale subansamblurilor sunt corect selectate; - utilajul și echipamentul tehnologic propus pentru confecționarea produsului corespunde cerințelor pentru etapele procesului tehnologic; - consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare asigură obținerea unui produs de calitate corespunzător modelul prezentat, dar lipsesc unele operații minore; - organizarea procesului tehnologic este realizată corect cu mici abateri ale indicatorilor tehnico-economici de la valorile normative adoptate; - procedeele de verificare a calității executării produsului vestimentar corespund în general documentației normativ-tehnice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metodele de prelucrare tehnologică ale subansamblurilor asigură un nivel acceptabil al indicatorilor tehnico-economici; - utilajul și echipamentul tehnologic propus pentru confecționarea produsului corespunde parțial cerințelor pentru etapele procesului tehnologic; - consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare asigură obținerea unui produs de calitate cu unele abateri de la modelul prezentat, posibil de remediat; - organizarea procesului tehnologic corespunde normelor minim acceptabile; - procedeele de verificare a calității executării produsului vestimentar corespund parțial documentației normativ-tehnice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Metodele de prelucrare tehnologică ale subansamblurilor sunt incorect selectate; - utilajul și echipamentul tehnologic propus pentru confecționarea produsului nu corespunde cerințelor procesului tehnologic; - consecutivitatea operațiilor tehnologice de prelucrare nu asigură obținerea unui produs de calitate; - organizarea procesului tehnologic este realizată incorect; - procedeele de verificare a calității executării produsului vestimentar nu corespund documentației normativ-tehnice. 	<p>0,1</p>
<p>Planul de afaceri pentru o</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta pieței pentru produsul/serviciul sunt analizate și prezentate integral în planul de 	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta pieței pentru produsul/serviciul planificat sunt, în general, analizate și prezentate în 	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta pieței pentru produsul/serviciul propus sunt parțial analizate și 	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta pieței pentru produsul/serviciul propus nu sunt prezentate; - planul de afaceri nu 	<p>0,05</p>

Întreprindere de confecții	marketing și sunt actuale pentru zona planificată; - planul de afaceri include toate compartimentele și calculele de referință, iar profitul prognozat asigură un grad înalt de viabilitate a întreprinderii.	planul de marketing și sunt justificate; - planul de afaceri include toate compartimentele și calculele de referință, care sunt, în general, corecte.	prezentate în planul de marketing; - planul de afaceri include toate compartimentele și calculele de referință, care sunt parțial corecte.	include toate compartimentele și calculele de referință.	
Tiparul de model al produsului vestimentar	- Tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman și calculului construcției este realizat corect. Pe desen sunt reprezentate toate liniile constructive ale tiparului de bază, inclusiv notarea punctelor constructive; - tiparul de model este realizat cu respectarea cerințelor tehnice, liniile sunt uniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației; - construcția de model corespunde produsului vestimentar și include toate elementele prezentate în desenul tehnic.	- Tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman, dar sunt unele erori minore în calculul construcției și la notarea punctelor constructive; - tiparul de model este realizat cu respectarea cerințelor tehnice, pe unele porțiuni ale desenului, liniile sunt neuniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației; - construcția de model corespunde produsului vestimentar și include toate elementele specificate în desenul tehnic cu mici erori în aplicarea procedurilor de modelare constructivă, posibil de remediat.	- Tiparul de bază corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman, dar este elaborat cu abateri de la algoritmul construcției, posibil de remediat; - tiparul de model este realizat cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice, liniile pe unele porțiuni sunt neuniforme după grosime; - construcția de model corespunde parțial produsului vestimentar și nu include toate elementele specificate în desenul tehnic.	- Tiparul de bază și de model nu corespunde caracteristicilor dimensionale ale corpului uman și algoritmului construcției. - tiparul de model nu corespunde cerințelor tehnice; - construcția de model nu corespunde produsului vestimentar.	0,05
Corespondere a desenului de	- Desenul de asamblare este realizat cu respectarea cerințelor tehnice. Liniile	- Desenul de asamblare este realizat cu respectarea cerințelor	- Desenul de asamblare este realizat cu abateri de la cerințele tehnice.	- Desenul de asamblare nu corespunde cerințelor tehnice.	0,05

asamblare cu produsul de bază	<p>sunt uniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației;</p> <p>desenul de asamblare a produsului include toate elementele de prelucrare tehnologică;</p> <p>metodele de prelucrare propuse în desen sunt conforme tehnologiilor moderne aplicate în industria de confecții.</p>	<p>tehnice, dar pe unele porțiuni ale desenului, liniile sunt neuniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației;</p> <p>desenul de asamblare a produsului reprezintă toate elementele de prelucrare tehnologică, cu erori neesențiale;</p> <p>metodele de prelucrare propuse în desen sunt conforme tehnologiilor aplicate în industria de confecții.</p>	<p>Liniile pe unele porțiuni sunt neuniforme după grosime;</p> <p>desenul de asamblare a produsului nu include toate elementele de prelucrare tehnologică;</p> <p>metodele de prelucrare corespund parțial tehnologiilor aplicate în industria de confecții.</p>		
Completitudinea planului secțiilor întreprinderii cu amplasarea fluxurilor tehnologice	<p>Planul secțiilor întreprinderii este realizat cu respectarea cerințelor tehnice. Liniile sunt uniforme după grosime. Tipul liniilor corespunde destinației;</p> <p>planul include toate secțiile întreprinderii și reprezintă toate locurile de muncă necesare, care sunt amplasate în conformitate cu calculul procesului tehnologic și cerințele ergonomice.</p>	<p>Planul secțiilor întreprinderii este realizat cu respectarea cerințelor tehnice;</p> <p>planul include toate secțiile întreprinderii. Locurile de muncă planificate corespund, în general, calculului procesului tehnologic și cerințelor ergonomice.</p>	<p>Planul secțiilor întreprinderii este realizat cu abateri neesențiale de la cerințele tehnice;</p> <p>planul secțiilor întreprinderii include secția de cusut cu amplasarea fluxului tehnologic pentru confecționarea produsului de bază</p>	<p>Planul secțiilor întreprinderii nu corespunde cerințelor tehnice;</p> <p>planul secțiilor întreprinderii nu corespunde calculului procesului tehnologic.</p>	<p>0,05</p>

AGREGAREA NOTEI LA EXAMENUL DE CALIFICARE/LUCRAREA DE DIPLOMĂ

Pentru promovarea examenului de calificare, candidatul va obține pentru fiecare probă, cel puțin nota 5.

Media notelor la probele de evaluare și calificare prin examen de calificare se calculează ca media aritmetică, cu sutimi, fără rotunjire, acordate de Comisia de evaluare și calificare pentru fiecare componentă a examenului și se înscrie în Borderoul de notare. Notele obținute de candidat se înscriu în Suplimentul Diplomei de studii profesionale.

Ponderea subiectelor teoretice constituie 40%, iar ponderea subiectelor practice - 60% din nota generală a examenului de evaluare și calificare care se calculează conform relațiilor după cum urmează:

Media notelor la probele de evaluare și calificare = Nota de la Proba practică x 0,6 + Nota de la Proba teoretică x 0,4.

Nota de la Proba teoretică se calculează conform Baremului de notare.

Nota de la Proba practică se calculează în felul următor:

- ✓ *fiecare membru al Comisiei de evaluare și calificare acordă câte o notă pentru fiecare criteriu de evaluare pe care o înmulțește cu ponderea criteriului corespunzător;*
- ✓ *punctajele obținute pe criterii se însumează, obținându-se nota per membru al Comisiei;*
- ✓ *nota de la Proba practică se calculează ca media aritmetică, cu sutimi a notelor acordate de către fiecare membru al Comisiei de evaluare și calificare.*

Sau în cazul lucrării de diplomă:

Media notelor la probele de evaluare și calificare = Nota de la lucrarea de diplomă.

Nota la lucrarea de diplomă se calculează astfel:

- ✓ *fiecare membru al Comisiei de evaluare și calificare acordă câte o notă pentru fiecare criteriu de evaluare pe care o înmulțește cu ponderea criteriului corespunzător;*
- ✓ *punctajele obținute pe criterii se însumează, obținându-se nota per membru al Comisiei;*
- ✓ *nota de la Proba practică se calculează ca media aritmetică, cu sutimi a notelor acordate de către fiecare membru al Comisiei de evaluare și calificare.*

AGREGAREA NOTEI MEDII GENERALE PENTRU PROGRAM

Pentru obținerea Diplomei de studii profesionale este necesară realizarea integrală a programului de formare profesională, prevăzut de planul de învățământ, aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și susținerea cu succes a probelor de evaluare și calificare.

Media generală se constituie din: media generală pe anii de studii, media de promovare a stagiilor de practică și media notelor la probele de evaluare și calificare.

Media generală pe anii de studii se calculează ca media notelor la unitățile de curs de formare profesională, cuantificate cu Credite de Studii Transferabile.

Media de promovare a stagiilor de practică este constituită din media notelor la stagiile de practică, prevăzute de program

1.2. Pilotarea Metodologiei de transpunere a competențelor profesionale în rezultate ale învățării.

STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI ATRIBUIREA CALIFICĂRII

Instrumente de evaluare

Pentru realizarea probei teoretice (scrise), grupul de lucru responsabil de elaborarea instrumentelor de evaluare, va elabora teste, care vor fi pilotate cu 1-2 luni înainte de examenul de calificare. Rezultatele pilotării vor fi analizate și vor fi luate decizii de rigoare.

Pentru proba scrisă a examenului de calificare va fi elaborat un set de teste (în număr de 3 variante), care vor avea același grad de complexitate, aceeași structură și același număr și tipuri de itemi de evaluare. Testul scris va fi însoțit de baremul de verificare și modalitatea de convertire a punctelor în note.

Pentru proba practică a examenului de calificare vor fi elaborate:

1. Formularul evaluatorului, care include criteriile de evaluare a Portofoliului absolventului, care include dovezi de realizare a procesului și produsului.
2. Baremul de apreciere a probei practice.

Pentru desfășurarea probei teoretice și probei practice, sunt necesare:

1. resurse umane:
 - a) elaboratori de teste;
 - b) observatori;
 - c) evaluatori ai testelor;
 - d) evaluatori ai probelor practice;
 - e) evaluatori ai lucrărilor de diplomă;
 - f) verificatori ai evaluării.
2. resurse materiale:
 - e) hârtie pentru tipărirea testelor;
 - f) imprimante pentru multiplicarea testelor;
 - g) spații de clasă pentru administrarea testelor;
 - h) spații/încăperi pentru verificarea testelor;
 - i) spații/încăperi pentru prezentarea portofoliilor/lucrărilor de diplomă.